Влада - Радам !

Голос України

Газета Верховної Ради України №245 (745) ♦ П'ятниця, 24 грудня 1993 року ♦ Ціна договірна.

Зустріч в Ашгабаті

У столиці Туркменистану відбувається засідання голів держав—учасниць СНД, у якій бере участь Президент України Л. Кравчук. Чільне місце у порядку денному засідання в Ашгабаті займають питання реалізації Договору про створення економічного союзу, розвитку економічної інтеграції. Розглядаються також питання допомоги Республіці Таджикистан і подальші заходи щодо стабілізації обстановки на кордоні з Афганістаном.

Зміна курсу?

Як передало з Ашгабата інформаційне агентство ІТАР-ТАРС, міністр оборони України В. Радецький заявив, що наша держава братиме якнайактивнішу участь у роботі Ради міністрів оборони держав СНД і ставить своєю метою мати постійних представників у штабі ОЗС СНД. В. Радецький відзначив, що керівництво республіки переглянуло своє ставлення до координуючих військових органів у СНД, у яких раніше не брало участі. Україна зацікавлена у тісному співробітництві з ними.

У Міністерстві оборони України, посилаючись на труднощі зв'язку з Ашгабатом, ані підтвердити, ані спростувати наведену інформацію ІТАР-ТАРС не змогли.

Виховувати карбованцем

Уряд України прийняв рішення доповнити пункт перший постанови Кабінету міністрів України від 28 жовтня 1993 р. № 888 «Про підвищення матеріальної відповідальності залізниць, вантажовідправників та вантажоодержувачів». Відтепер розмір штрафів, що сплачуються вантажовідправниками й вантажоодержувачами -підприємствами, безпосередньо зайнятими видобутком і збагаченням вугілля, за наднормативний простій вагонів зростає у 10 разів, а розмір штрафів, що сплачуються вантажовідправниками й вантажоодержувачами за наднормативний простій цистерн, — у 50000 разів.

Факт і коментар

Я сам себе вимуштрував, на війну послав. А рушницю забув

Приблизно у таку ситуацію поставили себе Національний банк України (НБУ) та Кабінет міністрів, проводячи «перший в Україні валютний аукціон із продажу доларів США». За офіційною заявою, до участі в аукціоні було запрошено всі уповноважені банки, які напередодні прийняли заявки від своїх клієнтів та які забезпечені карбованцями. Розпочати аукціон пропонувалося за стартового курсу один долар США — 30 тисяч карбованців. На жаль, це уся інформація, що її було надано через офіційний канал НБУ. А от інформацію щодо курсу, за яким було продано валюту, обсяги продажів, попиту та пропозиції, які банки взяли участь в аукціоні, визнали комерційною таємницею. Тож щоб відповісти на ці запитання, ми змушені були звернутися до неофіційних джерел.

(Закінчення на 2-й стор.)

«ПОЛКОВНИКА, БИТЬ БУДУ!»

Абзац з листа

У цей час, коли в Україні стало сутужно і з продуктами та й з іншими товарами, треба прийняти спеціальний закон щодо боротьби зі спекуляцією. Бо спекулянти вивозять усе, на чому можна заробити гроші. А так чинять тільки злочинці. І де ж ті митні кордони, про які так багато йдеться, якщо машинам, рефрижераторам вдається проїхати через усі перепони?

Лідія КОНДРАТЮК.
Немирів Вінницької області.

Громадянин з Китаю з підробленим паспортом, якого не пустили через кордон, погрожує начальникові контрольно-пропускного пункту «Чоп — пасажирська станція» підполковникові Сергію Обаніну фізичною розправою. Коли не допомагає, обіцяє «посадити», натякає на хабар... Та його уже не раз лякали, намагалися підкупити. Звик. Не може звикнути лише до того, що зняти проблему законним шляхом поки що неможливо.

Вихідці з Південно-Східної Азії — громадяни В'єтнаму, Китаю, Сингапуру, а також пакистанці, курди — будь-що намагаються потрапити на Захід. Підробляють паспорти, ховаються у хитрих схованках в автобусах, вантажних і пасажирських поїздах, пішки перетинають кордон. З початку року затримано понад 300 нелегальних емігрантів. Що з ними роблять? А нічого. Затримують. Намагаються відправити туди, звідки вони прибули. А згідно з наказом Укрзалізниці всі іноземці мають купувати квитки за валюту. Знімають «нелегала», скажімо, з поїзда у Чопі, а він каже, що у нього немає 46 доларів на квиток до Києва або 93 долари на квиток до Москви. І залишається тут жити.

(Закінчення на 10-й стор.).

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Продиктовано в номер

Доля держави — спільна для всіх

Відбулася зустріч віце-прем'єр-міністра України М.Жулинського з керівниками національно-культурних товариств, на якій порушувалися актуальні проблеми фінансування, матеріально-технічного забезпечення діяльності цих громадських об'єднань. Зазначалося, що гармонізація національних відносин є важливою передумовою прискореного просування України на шляху державної розбудови, створення такої духовної атмосфери, в якій кожна людина почувалася б комфортно.

Було висловлено ряд конкретних пропозицій, що стали основою для прийняття проекту протокольного рішення.

Страйк ондатрових шапок

Стоять пікети біля приміщення Херсонської Ради і державної адміністрації. Крайній захід проводиться на заклик вищих профспілкових інстанцій. Учасники його вимагають підвищення заробітної плати, зниження цін, рішучої боротьби зі злочинністю тощо. Парадокс, але деякі місцеві профспілкові лідери стоять з транспарантами навпроти вікон колишніх обкомівських кабінетів, які вони займали ще два-три роки тому. На знедолених вони не схожі — в ондатрових або норкових шапках, модному одязі. Лозунгів, які стосуються стабілізації виробництва, не спостерігалося.

З Новим роком — старими цінами!

Чернігівщина утримує найнижчі ціни на хліб, молокопродукти в Україні. І все це завдяки створеному облдержадміністрацією Фонду соціального захисту населення, який почав ефективно діяти у кризовий період. Щойно представник Президента в області Валентин Мельничук своїм розпорядженням виділив на відшкодування збитків від різниці цін на хліб хлібокомбінатам Чернігова та Носівки відповідно 148 та 29 мільйонів карбованців, на здешевлення дитячого харчування в обласному центрі — 64,5 мільйона карбованців, на фінансування витрат по харчуванню сиріт та дітей багатодітних матерів Борзни — 80 мільйонів карбованців. Сьогодні сметану в Чернігові можна вільно купити за 10 тисяч карбованців, пляшечку віталакту — за 355 карбованців.

Бомба для голови

Спробу спалити будинок голови Новомиргородської (Кіровоградщина) райради Валентина Давидяка зробив місцевий житель. Для цього він зробив «бомбу» з наповненої бензином трилітрової банки, обмотав її ганчір'ям, підпалив і кинув у вікно. Та поцілив у стіну. Полум'я помітив міліціонер, який і затримав зловмисника. За словами останнього, то був акт протесту проти соціальної несправедливості. Втім, як свідчить послужний список «поборника соціальної справедливості» (крадіжки, хуліганство і т. ін.), навряд чи його акція мала політичне підґрунтя. Сам же голова райради вважає, що молодик був просто виконавцем чиєїсь волі.

Розіп'ятий на хресті політики

Кіровоград — Київ — Берлін — Париж — Мужен... Таким маршрутом пройшла знімальна група кінофільму «Голгофа Володимира Винниченка», щоб відтворити драматичний історичний шлях «письменника, розіп'ятого на хресті політики». Днями в столичному Будинку кіно відбулася презентація цієї художньо-публіцистичної стрічки, створеної на кіровоградській кіностудії «Онул» сценаристом В.Панченком і режисером- постановником В.Мощинським за сприяння фірми «Онул».

Бієнале в Івано-Франківську

В Івано-Франківську відкрилося міжнародне бієнале «Імпреза-93», започатковане Міністерством культури України за сприяння місцевих облдержадміністрації та художнього музею. Живопис, скульптуру, графіку представило більш як 300 авторів з 50 країн світу. Гран-прі присуджено художнику з Ізраїлю Арії Вейсу. Перших премій удостоєні: в жанрі скульптури — черкащанин Володимир Бартосик, в жанрі графіки — Герман Геблер (Норвегія), в жанрі живопису — колишній одесит Володимир Стрельников (Німеччина).

Місцем проведення бієнале (нинішнє — третє) Івано-Франківськ обрано не випадково: за кількістю художників він поступається хіба тільки Парижу. Та й досі місто не має постійно діючого виставочного залу.

Президент і його представники на місцях

У середу Президент України Л.Кравчук зустрівся в Києві з своїми представниками на місцях. Як сказав Леонід Макарович, мета зустрічі — обговорити проблеми,що склалися на цей час, разом подумати про найраціональніші шляхи подальшої розбудови держави, виходу її з економічної кризи. Він ще раз підкреслив, що значні труднощі при будівництві нової держави, яка піднялася з уламків Союзу, не можна вважати несподіваними, вони прогнозувалися. Однак через певні промахи, суб'єктивні й об'єктивні причини нинішня ситуація складніша, ніж бачилася раніше.

Марно думати, підкреслив Президент, що якби ми спробували, як про це дехто говорить, повернутися назад, нам було б ліпше. Дорога до успіху лежить тільки через ринкові відносини, реформи, через пошуки нових, незвичних, підходів до аналізу явищ і процесів, послідовних і рішучих дій у творенні своєї держави.

Л.Кравчук окремо зупинився на урядовому проекті подолання економічної кризи. Він закликав своїх районних представників пильно стежити за дотриманням законів щодо неухильної сплати податків, поповнення державної казни, рішуче боротися з корупцією і злочинністю. Л.Кравчук ще раз наголосив: єдино правильний наш курс — економічна свобода підприємств. А завдання держави — створити умови для їхньої діяльності.

Другим розділом виступу Президента були наступні вибори до Верховної Ради України. Закон про вибори є, сказав Леонід Макарович, і нам потрібно неухильно його дотримуватись. Представники Президента повинні контролювати виконання цього Закону, забезпечувати рівні умови всім кандидатам у народні депутати. Якщо народ України обере гідних людей до парламенту, нам легше буде долати труднощі в оздоровленні нашої економіки.

Л.Кравчук відповів на запитання учасників цієї зустрічі.

Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.

Країну врятують реформи

У Центрі підвищення кваліфікації кадрів Інституту державного управління і самоврядування при Кабінеті міністрів України в рамках семінару-наради відбулася зустріч Голови Верховної Ради І.Плюща з представниками Президента в районах. Торкаючись проблем законодавчої діяльності парламенту, його Голова, зокрема, зазначив, що упродовж роботи ВР нинішнього скликання відбулося 512 пленарних засідань, розглянуто понад дві тисячі питань, ухвалено більш як тисячу постанов і 331 закон України. Законодавчий процес був всеохоплюючим. Тож і на зустрічі з представниками Президента Голова Верховної Ради України у своєму виступі й відповідях на запитання на конкретних прикладах і шляхом узагальнення світового досвіду розвитку намагався донести до аудиторії логіку реформування в економічній, соціальній, політичній сферах життя країни, спрогнозувати перспективи діяльності нового складу законодавчого органу, взаємодії гілок влади. Гострі дискусії, що виникали під час зустрічі, переконують, що тільки подальші енергійні реформи здатні врятувати державу.

Внесено зміни

Постановою Кабінету міністрів України внесено зміни в умови оплати праці працівників державної контрольно-ревізійної служби в Україні. В ній затверджено нові шкали співвідношення посадових окладів керівних працівників і спеціалістів усіх рівнів контрольно-ревізійних управлінь. З 1 грудня 1993 року працівникам державної контрольно-ревізійної служби в Україні установлено надбавки до посадового окладу за особливі умови праці у коефіцієнтах співвідношень 2,0—4,2 до мінімального розміру заробітної плати.

Повністю ця постанова буде надрукована в газеті «Урядовий кур'єр».

Прес-служба Президента України і Кабінету міністрів України — Укрінформ.

Парламентська хроніка

Коли уряду немає

Пленарне засідання 22 грудня

Обговорення проблем стабілізації соціально-економічного становища в Україні ситуації не прояснило, а скоріше всього ще більше заплутало її. І сприяли цьому передусім представники уряду. Зокрема репліка виконуючого обов'язки Прем'єра про те, що ціна риби зростає через зростання заробітної плати, як засвідчив виступ народного депутата Миколи Шведенка, реальних підстав не має. Парламентарій нагадав колегам, що він тричі виступав із трибуни з пропозиціями об'єднати господарство... Ніхто не прислухався. Як наслідок, з трьох об'єднань лише те, яке займається внутрішніми водоймами і ставковим господарством, не знизили виробництва продукції порівняно з минулим роком. А от комітет рибного господарства, чиї підлеглі раніше виловлювали і поставляли в Україну з Світового океану мільйони тонн риби, нині не дає жодної. І це при тому, що має 160 суден. Точніше не дає Україні, а от за кордоном 180 тисяч тонн збув. Здавалось би, валютний струмок від цієї операції має текти в Україну, однак виходить навпаки. Борги його останніми роками зросли на 55 мільйонів доларів.

Але найбільше обурення в залі викликала розповідь про те, як уклавши договір з комерційними структурами Росії на поставку в Одесу 8 тисяч тонн оселедця, керівник нарешті діждався, що судна, які доставили продукцію з Мурманська, виявилися... українськими. Далі — більше. По всій Москві оголошення, що «Атлантика» і «Арктика» торгують рибою-сирцем, а у нас її вдень з вогнем не знайдеш. У той же час обидва названих об'єднання — українські.

На Азовському морі безконтрольно виловлюють осетрів усі, кому заманеться — комерційні структури, просто браконьєри, але тільки не держава чи колгоспи, які вкладають у відновлення рибних запасів величезні кошти. Словом, об'єднання — три, а господаря жодного.

На жаль, не вніс чіткості при розгляді даного питання і віце-прем'єр Володимир Дем'янов, до чийого відання належить рибне господарство. По суті всі запитання, якими його засипали парламентарії, залишилися без відповіді. А це в свою чергу викликало шквал критики не лише на адресу віце-прем'єра, а й усього Кабінету міністрів. Один із виступаючих наголосив, що складається враження: Кабмін хвилює єдине — за рахунок чого завгодно наситити бюджет, щоб потім його... розбазарити на невиробничі витрати і зокрема утримання бюрократичної машини, яка дедалі більше розростається.

На відміну від урядовців народний депутат Андрій Печеров виступив з рядом конкретних пропозицій щодо подальшої роботи з стабілізації соціально-економічного становища в Україні, наголосив на необхідності персональної відповідальності кожного за доручену йому ділянку роботи, у тому числі й Президента — за діяльність виконавчої влади. І передусім тому, що на сьогодні Кабінету міністрів, який об'єднував би однодумців, по суті немає. А є просто розрізнені думки розрізнених людей в уряді.

Пропозиції щодо стабілізації соціально-економічного становища, внесені депутатами, вирішили врахувати в проектах постанов, які прийматимуться наступного дня.

Далі депутати прийняли Закон «Про міжнародні договори...» перейшли до обговорення доповнень і змін до Закону України про свободу совісті та релігійні організації.

Василь ТУГЛУК.

Інтерв'ю в кулуарах

Ігор ЮХНОВСЬКИЙ, народний депутат України:

— Сьогоднішнє засідання було дуже важким. Ми ще раз пересвідчилися: в нас немає ні уряду, ні Президента. Я вважаю, що країну може вивести з кризи лише сильна політична влада, введення податків на землю і активну частину основних фондів. Повинне будь-що запрацювати виробництво — іншого виходу немає.

Леопольд ТАБУРЯНСЬКИЙ, народний депутат України:

— Постанова, яку ми сьогодні прийняли, кардинально ситуації не поліпшить. Бо, на мій погляд, докорінні зміни в економіці можливі лише за таких умов: негайного усунення від влади Президента, зміни складу Кабінету міністрів і керівництва Верховної Ради, відміни перевиборів парламенту і невідкладні вибори нового Президента.

Микола ШВЕДЕНКО, народний депутат України:

— Ситуація, в якій опинилася сьогодні Україна, часто просто незбагненна. Як директор об'єднання «Укррибгосп» наведу лише один приклад. Понад 160 українських риболовецьких суден нині працюють у Світовому океані. Якщо в минулі роки вони давали нам понад мільйон тонн рибопродукції, то цього року — всього 180 тисяч тонн. Але дивує інше: жодного кілограма цієї здобичі на територію України не надійшло. Треба зрештою розібратися: чи потрібен нам такий флот, чому він так працює і з чийого благословіння?

Катерина КІНДРАСЬ.

Не бійтеся свідчити проти злочинців — вас охоронятиме закон

Ранкове засідання 23 грудня

Чи не найважливішою подією ранкового засідання було прийняття пакету законів, що стосуються боротьби з організованою злочинністю. Чого варте для нас, громадян, прийняття закону про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві, зокрема потерпілих, понятих, свідків, на котрих, як відомо, злочинці досі безкарно чинять шалений тиск...

Під державною охороною віднині будуть і працівники суду та правоохоронних органів.

Захистити ж самі правоохоронні структури від бізнесменів-товстосумів, що «жертвують» на ці структури чималі гроші, може громадсько-державний фонд сприяння боротьбі зі злочинністю. Положення про нього прийнято у першому читанні.

Ще однією важливою подією, особливо для певної категорії громадян, могло бути прийняття постанови про тлумачення Закону «Про реабілітацію жертв політичних репресій в Україні». Однак доопрацювати й остаточно прийняти (до речі, як і законопроект про авторські та суміжні права) до перерви не встигли.

Буквально упродовж десяти-п'ятнадцяти хвилин парламент прийняв низку постанов про порядок введення в дію законів про насіння, племінне тваринництво, про охорону прав на промислові зразки, на знаки для товарів й послуг та інших, затвердив склад Антимонопольного комітету України, прийняв постанови про обрання та увільнення членів обласних і міських судів, у тому числі арбітражних. Було також внесено доповнення і зміни до низки чинних законів і законодавчих актів, зокрема з питань державної допомоги сім'ям з дітьми, з безпеки дорожнього руху, забезпечення прав на захист підозрюваного, обвинувачуваного, підсудного, з інших питань удосконалення кримінального і кримінально-процесуальних кодексів. Доповнення і зміни були внесені і до п'ятої статті Закону «Про оперативно-розшукову діяльність», десятої статті Закону «Про банки і банківську діяльність» та деяких інших законів.

Анатолій БЕНЬ.

Жертвам репресій

Як на місцях виконується Закон про реабілітацію жертв політичних репресій — такою була тема семінару-наради, проведеної в Києві постійною Комісією Верховної Ради України у справах ветеранів війни і праці, інвалідів, малозабезпечених, репресованих і воїнів-інтернаціоналістів. Учасники семінару — керівні працівники обласних комісій з питань реабілітації жертв політичних репресій, заслухавши доповіді голови постійної Комісії М.Науменка і заступника міністра фінансів України В.Матвійчука, у своїх виступах відзначили, що хоч з часу прийняття Верховною Радою названого закону минуло вже два з половиною роки і дещо зроблено, щоб утвердити честь і гідність тисяч безневинно потерпілих людей, все ж ці громадяни України ще й понині частогусто не знаходять справедливості в бюрократичних структурах влади. Їхньою долею ніхто конкретно не займається навіть у Кабінеті Міністрів.

До Верховної Ради надходить від реабілітованих багато скарг на несвоєчасну виплату компенсацій за вилучені під час репресій будинки і майно. А гроші внаслідок супергіперінфляції все більше знецінюються. Тепер визначено порядок виплати таких компенсацій реабілітованим або їхнім спадкоємцям з урахуванням розміру мінімальної заробітної плати, встановленого на час виплати компенсації або перерахування її на особові рахунки в банку чи поштовим переказом.

Фінансовим органам рекомендовано по можливості сплачувати жертвам політичних репресій компенсаційні суми у стислі строки.

Володимир ЧЕРКАС.

Я сам себе вимуштрував, на війну послав. А рушницю забув

(Початок на 1-й стор.).

Перед аукціоном прогнозів щодо можливого курсу було вдосталь, але всі сходилися на тому, що за один долар даватимуть не менше 60 тисяч карбованців. Проте не так сталося, як гадалося. Ось результати аукціону. До продажу було запропоновано 50 мільйонів доларів США. Продано лише 950 тисяч доларів за курсом один долар — 32 тисячі карбованців. Покупцем став АКБ «Україна».

Які події передували аукціону? Все почалося з того, що голова НБУ В.Ющенко висловив рішучу незгоду з проведенням чергової грошової емісії (інакше він піде у відставку), і тоді уряд вирішив удатися до продажу доларів США, щоб таким чином усе хоча б зовні виглядало пристойно. Проте, на думку фахівців, цей крок уряду нічого не змінює, і промовистим той факт, що банки (за винятком одного) просто проігнорували цей аукціон. В результаті він провалився, про що свідчить те, що із виставлених на продаж 50 мільйонів доларів США було продано лише 950 тисяч. До речі, за деякою інформацією, цих 50 мільйонів доларів США в уряду ще немає і, виставляючи на продаж, він тільки збирався їх шукати.

Чому провалився аукціон? По-перше, комерційним банкам дуже важко погодитися із діями НБУ, який, встановивши офіційний курс на рівні 12 тисяч 600 карбованців, вирішив, використовуючи своє «службове» становище, зробити для себе виняток і трошки заробити. Чи, кажучи іншими словами, «спекульнути» валютою. По-друге, на суму продажів та на аукціонний курс вплинуло й те, що банки не хотіли «світитися». Адже якщо валютна біржа просто зводила покупця з продавцем і далі вони улагоджували справу між собою, то аукціон передбачає відкриті торги. Проте, як ми вже казали, жоден із комерційних банків не бажає відкривати своїх статків, і це насамперед пов'язано з останніми намаганнями уряду натрусити із комерційних банків фінансові груші, щоб спрямувати їх дотаційним структурам. Тож навіть якщо є в деяких банків гроші, вони воліють цього не показувати.

Що придумає уряд у черговий раз? А він мусить щось придумати, бо ж закінчується рік, а відтак потрібно платити за рахунками. Та оскільки важко припустити, що комерційні банки працюватимуть собі на збиток, то можна спрогнозувати, що, можливо, найближчим часом буде відновлено роботу валютної біржі. Бо проводити такі аукціони — це все одно, що переконувати нас у тому, ніби сьогодні надворі літо.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

Парламент і економіка

Недавно в м.Гаазі (Нідерланди) відбувся міжнародний парламентський семінар «Парламент і економічна політика», в якому взяли участь народні депутати України, науковці, члени Консультативно-дорадчої ради при Президії Верховної Ради України. Очолював українську делегацію перший заступник Голови Верховної Ради України В.Дурдинець.

Своїми враженнями від цієї зустрічі він ділиться з читачами нашої газети.

1. Парламент у житті країни

Спочатку кілька слів про роль парламенту в Нідерландах.

У цій країні нині зареєстровано понад 70 політичних партій, 9 з яких представлені в парламенті. В результаті парламентських виборів 1989 року було сформовано коаліційний уряд з двох партій, які отримали найбільшу кількість місць у Нижній (Другій) Палаті: Християнсько-демократичної і Партії праці. Уряд має право розпуску парламенту в разі конфлікту між його палатами, а також між урядом та палатою.

Парламент розпускають також, коли в першому читанні приймають поправку до Конституції, щоб дати можливість виборцям висловитися з приводу такої поправки. Такий жорсткий механізм поправок до Конституції робить її стабільною, а отже, стабільним і життя суспільства.

А коли уряд змушений подати у відставку, одночасно розпускають і парламент. Це роблять за королівським декретом, яким призначають дату виборів і дату початку першої сесії нового парламенту.

Особливістю законодавчого процесу в Королівстві Нідерландів є те, що право законодавчої ініціативи, тобто самостійно розробити і прийняти закон, має лише Нижня Палата, яку обирає народ. Ця палата обговорює і постатейно голосує як власні законопроекти, так і законопроекти, внесені урядом; Верхня Палата обговорює законопроект у цілому і голосує за нього в цілому без права на будь-які поправки. Прийнятий Верхньою Палатою законопроект надсилають до Королеви для ратифікації. Законопроект має бути підписаний також і відповідним міністром або міністрами, після чого стає законом як акт парламенту.

У Нідерландах діє чітка процедура підготовки законопроектів відповідними міністерствами, проходження їх в уряді та подання до Королеви.

Конструктивна також і процедура роботи над законопроектами в комісіях парламенту і політичних партіях. Зокрема, заслуговує на увагу те, що відповідна комісія до того, як підготувати доповідь з певного законопроекту для його слухання у Нижній Палаті, обов'язково скликає розширене засідання — разом із представниками уряду. Якщо законопроект розроблений і прийнятий самим парламентом, він може бути підписаний Королевою лише після того, як його розгляне уряд.

Особливості діяльності парламенту Нідерландів (як, до речі, і в багатьох інших країнах світу) є й те, що для проведення його пленарних засідань не встановлюють кворуму, тобто засідання можуть проводитись за будь- якої кількості присутніх членів палати. Це пояснюється тим, що основна робота відбувається в партійних фракціях і комісіях. Рішення приймають простою більшістю голосів. Що ж до комісій, то кожний парламентарій може працювати відразу в декількох комісіях відповідно до своїх інтересів і професійних знань.

2. Складання, затвердження і виконання національного бюджету

Бюджет складають на один рік. На час перебування української делегації він уже був затверджений парламентом. Цьому передувала надзвичайно виважена і скрупульозна робота в уряді, міністерствах, комісіях парламенту.

Національний бюджет має декілька частин, кожна з яких містить загальні доходи та витрати кожного окремого міністерства. При цьому без згоди парламенту заборонено перекидати кошти з однієї частини бюджету до іншої. І взагалі ні уряд, ні окремий урядовець не має право робити жодних витрат, що не входять до бюджету. Порушення бюджетних положень тягне за собою негайне звільнення будь-кого з посади, не виключаючи і кримінальної відповідальності.

Національний бюджет Нідерландів має чітко визначені пріоритети. Найперший і найголовніший з них — освіта. Наступний — соціальне забезпечення населення.

Формування доходної і видаткової частин бюджету має яскраво виражену соціальну спрямованість. У Нідерландах діє ясна і стабільна податкова система, яка забезпечує соціальний захист малоімущих верств, гарантує стабільність підприємницької діяльності, її соціальну спрямованість.

Принципами податкової системи є об'єктивність, справедливість, економічна доцільність. Там діє жорсткий парламентський контроль за об'єктивністю інформації від урядових структур щодо будь-яких витрат із бюджету. За приховування чи перекручення інформації відповідний міністр підлягає звільненню з посади. Одне слово, будь-які дії, пов'язані з порушенням бюджетних правил і вимог, караються законом.

3. Приватизація

З пов'язаних з нею проблем на семінарі виступили 7 членів парламенту, представники Вищої аудиторської інституції Нідерландів та Європейського Банку Реконструкції і Розвитку. Виступаючі відповіли на численні запитання членів української делегації. Відбулася досить тривала і плідна дискусія, яка збагатила наших парламентаріїв теоретичним і практичним досвідом приватизації.

В Нідерландах процеси приватизації йдуть паралельно з націоналізацією окремих приватних підприємств. Націоналізуються ті приватні компанії, які життєво важливі для країни, але які за певних обставин стали потребувати саме державної підтримки. Після необхідної модернізації і реконструкції, так би мовити, коли стануть на ноги, держава їх знову приватизує і «запускає» у вільний ринок. Бо тільки він є головною рушійною силою міцної економіки, високого добробуту народу.

Сільськогосподарські угіддя тільки приватні. Земля вільно купується і продається, здається в оренду. Її правильне (екологічно) використання контролює Міністерство сільського господарства, яке є практично великою науковою установою.

В країні сформовано стабільний клас власників, до якого входить практично все населення. Отже, є кому, на відміну від України, продавати і купувати. Учасником приватизації може бути кожен громадянин, який виявив бажання придбати бодай одну акцію підприємства, що приватизується.

Цікаво, що в Нідерландах немає загального (спеціалізованого) законодавства з питань приватизації. Пояснюється це тим, що ринок у таких країнах складався історично, приватна власність завжди була його основою. При цьому досконало відпрацьовано ринкові «правила гри», правову основу ринкової економіки, яку складають відповідні законодавчі акти. А тому учасники семінару одностайно попереджали про безперспективність і навіть певну небезпечність приватизації без створення сталої правової основи ринкової економіки.

Це не означає, що приватизація у Нідерландах відбувається стихійно. Навпаки, її здійснюють за жорсткого державного контролю. З кожного конкретного підприємства, кожної компанії, що має приватизуватись, приймають спеціальний закон. Головне, що характеризує приватизаційний процес у Нідерландах, — це виваженість і обережність. Для великих компаній він триває від трьох до п'яти років. Під егідою і контролем Міністерства економіки програмами приватизації займаються 12 тисяч відповідальних службовців.

У державі діє ефективна система соціального контролю, яка охоплює такі ланки: підприємства — профспілки — партії— уряд. Перед початком приватизації конкретного державного підприємства зазначені ланки вступають у відповідний переговорний процес, мета якого — забезпечити соціальну спрямованість приватизації. Зокрема, в процесі приватизації заборонено звільняти працівників.

У Нідерландах виважено ставляться до оцінки вартості об'єктів, що підлягають приватизації. Головне тут — виявити реальну номінальну вартість об'єктів. А тому перед цим через відповідні дилерські структури дуже ретельно вивчають потенційний ринок для продажу акцій приватизовуваних підприємств. Поетапність приватизації дає змогу виявити реальну вартість приватизовуваних підприємств. Відсутність такого підходу в Україні призводить до великих помилок в реальній оцінці підприємств і перетворює приватизацію у дешеву «прихватизацію».

Смисл поетапної приватизації полягає ще й у тому, щоб забезпечити безболісне входження підприємства до ринку. За цей час ринковим правилам навчається персонал підприємства, відповідно перебудовується система його управління. Налагоджується система зв'язків з відповідними ринковими структурами (банками, біржами, іншими підприємницькими суб'єктами). Відповідальними за приватизацію працівниками, здебільшого Міністерства економіки, проводиться у трудових колективах величезна і постійна роз'яснювальна і консультативна робота.

Як правило, в разі приватизації державних підприємств більшу частину їх акцій продають приватним власникам, перевагу при цьому надають працівникам самого підприємства. У держави залишається менша частина акцій. Що ж стосується великих компаній, які мають загальнодержавне значення, то за державою залишається так звана «золота акція», тобто основний пакет акцій.

На семінарі були також обговорені питання розвитку зв'язків у рамках Проекту парламентської практики «Схід — Захід» та співробітництва з парламентом Нідерландів.

Українську делегацію приймали керівництво Європейського фонду культури та нідерландської компанії ПТТ. Під час цих зустрічей обговорювалися питання розвитку ділових і культурних зв'язків між Україною та Нідерландами.

В.ДУРДИНЕЦЬ,
перший заступник Голови Верховної Ради України.

Життя Рад

Зима, зима, а в місті — люди

Про зустріч з мером Дніпропетровська Віктором МЕРКУШОВИМ, аби поговорити, як місто підготувалося до зими, було домовлено заздалегідь. А сталося так, що в міськраду я вирушав того ранку, коли вдарив мороз, потім пішов і сніг. Раніше таке обов'язково було «раптовим» — вулицями не проїхати, громадського транспорту катма, на зупинках повно люду, який не може вчасно добратися на роботу. Цього ж разу автобуси, тролейбуси і трамваї курсували більш-менш нормально, що впадало в очі, гадаю, не лише мені.

— Майже всю ніч працював оперативний штаб, щоб транспорт міг вийти на вулиці міста, — повідомив Віктор Меркушов. — Щойно провели й нараду за участю керівників усіх відповідних служб і підрозділів, проаналізували уроки першого випробування, щоб надалі уникати будь-яких збоїв.

Віктор Тимофійович, зрозуміло, повідомив, що зроблено напередодні зими. Я, по-перше, чекав, що голова міськради і міськвиконкому нарікатиме на ті об'єктивні труднощі, яких зараз хоч греблю гати. Коли, уявіть собі, не нарікав. По-друге, явно не приховував оптимізму й задоволення, що й геть мене насторожило. Чи не оманливий це оптимізм, за яким більше уболівання за честь мундира, ніж за інтереси городян? З подальшої ж розмови висновок: а воно й непогано, коли в мера переважає віра, що забагато проблем у мешканців міста з настанням холодів не буде. Значить,дійсно достатньо попрацювали.

А лише автобусний парк Дніпропетровська, скажімо, викликає у Віктора Меркушова певну тривогу, хоч пального на першу пору запасли. Просто поменшало машин. Зате з тролейбусами і трамваями все гаразд. Далося взнаки, що — не без старань міської Ради — на Південному машинобудівному заводі випускають власні тролейбуси.Плюс комунальники знайшли два мільярди карбованців на запчастини.

— Щодо житлового фонду, то ще в жовтні здійснили ми пробний «пуск» теплотрас, який вселив надії, що можна обійтися без пригод, — сказав Віктор Тимофійович. — І тепер перший і ранній мороз одне показав: досить домогтися сталого функціонування опалювальних мереж — і жодна з них не підведе.

І не дивно. Замінено на нові понад 60 кілометрів труб-теплогонів, що, вважай, удвічі більше, ніж торік. Незрівнянно більше змонтовано і нового обладнання в котельнях міста — на цей раз у тридцять з лишком.

Я ж навмисне поцікавився, чи є у цьому заслуга депутатів міськради. Адже минулої зими народні обранці найдошкульніше критикували саме управлінців житлово-комунальних служб міста.

Віктору Меркушову навіть стало ніяково, він якось неохоче відповідав на це запитання.Схоже, що депутати гострою критикою і обмежилися, порахувавши вичерпаними свої обов'язки. Врешті-решт мер пригадав тільки один «яскравий приклад» —територіальну депутатську групу, яку на житловому масиві Тополя очолює Михайло Теплицький. Ось вона дійсно виявила завидну наполегливість у тому, щоб масив увійшов у зиму підготовленим сповна.

Зате депутати, виявляється, чесно можуть записати у свій актив той факт, що дніпропетровці зимуватимуть з овочами. Їх заготували без гучних масових виїздів на приміські поля, одначе вельми продумано й організовано. Картоплі, помідорів, моркви, скажімо, припасено навіть більше, ніж передбачалося найсміливішими планами.

Але зараз я одначе хочу повернутися до роботи громадського транспорту і опалювальних мереж в умовах зими. Бо після зустрічі з Віктором Меркушовим мій ранковий оптимізм почав танути — на відміну від слизької криги на тротуарах. Адже замість двадцяти хвилин добирався додому майже дві з половиною години. Автобуса 46-го маршруту не дочекався. Далі зміг переконатися, що і традиційно найнадійніший у місті перший трамвай ходить з великими перебоями. А на зупинці десятого тролейбуса угледів не менше двохсот чоловік. Коли нарешті тролейбус підійшов і змерзлий натовп почав штурм, водій видав у динамік, як він сказав, інформацію для роздумів: уранці на маршруті працювало десять машин,тепер залишилося чотири...

З горем пополам дістався я на свій масив Перемога. Біля будинку, в якому живу, зустрів знайому працівницю житлово-експлуатаційної контори. «А ви не поспішайте, — замість привітання кинула вона. — У квартирах холодніше, ніж на вулиці». І це була майже правда: батареї опалення ледь-ледь гріли руку.

Тому я й подумав: якщо міське комунальне господарство і справді потенційно готове працювати задовільно, то кому, як не депутатам, обраним городянами, належить добитися, щоб надії перезимувати в теплі й добрі не розійшлися з ділом на засніжених вулицях та знервованих зупинках міського транспорту?

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Дніпропетровськ.

Продиктовано в номер

Повінь наступає

Ми вже повідомляли про повінь на Закарпатті. На ранок 22 грудня від лиха вже постраждало 70 населених пунктів, вода змила 15 мостів, затопила понад 2 тисячі гектарів посівів, зруйнувала чимало господарських будівель, тваринницьких ферм. Є людські жертви. У боротьбу зі стихією першими вступили підрозділи спецоб'єднання Закарпаттямеліоводгосп. Вдавались навіть до вимушених дій: підривали окремі інженерні споруди. Але колективу бракує коштів на більш ефективну боротьбу. Пальне видають ледве не по краплині. А з Києва до Ужгорода ніяк не дійдуть кошти, відправлені ще 10 грудня. В багатьох гірських районах припинили роботу підприємства, з ними відсутнє автотранспортне та залізничне сполучення. Не працюють пекарні, людям замість хліба доводиться видавати борошно з державних запасів. Представник Президента в області М.Крайло звернувся до Л.Кравчука з проханням оголосити в регіоні надзвичайний стан, терміново допомогти з пальним, продуктами, найнеобхіднішими товарами. Сподіваємось, що на заклик відгукнуться й інші регіони республіки, як зробили вони це минулої осені.

Блискавка перед грозою

Федерація профспілок України розповсюдила в парламенті звернення, в якому йдеться про підготовку урядом чергового підвищення цін у січні 1994 року. «У зв'язку з цим звертаємось до вас, шановні народні депутати, терміново розглянути попереджувальні заходи щодо соціального захисту населення», — говориться в документі.

М.Багров: Обрання президента — умова існування Республіки Крим

Голова ВР Республіки Крим висловив побоювання, що вибори президента можуть не відбутися, оскільки зафіксована в законі норма участі 50 відсотків виборців занадто висока. Він сказав, що журналісти повинні зробити все можливе, щоб вибори відбулися, бо від цього залежатиме, чи буде існувати Республіка Крим. М.Багров не погодився з публікаціями місцевої преси про існування політичного терору на півострові, хоча погодився з тим, що тут сильний розгул злочинності, що треба впровадити муніципальну міліцію.
На запитання журналістів, як поставиться до можливого необрання на пост президента, М.Багров сказав:«Трагедії з цього не робитиму». Він сказав також, що на вибори президента Республіки Крим керівництво України дивиться спокійно. Зауважив, що Криму без України сьогодні не прожити, що Україна виділила винятково Криму 80 мільярдів карбованців на тваринницьку продукцію. «Ми живемо у державі Україна і це треба реально розуміти», — сказав він, хоча висловився за взаємовигідні зв'язки і з Росією.

Представник Президента слухає вас...

У приймальні дні далеко не всі бажаючі мають змогу потрапити на аудієнцію до представника Президента України в Чернівецькій області Івана Гнатишина. Тому глава облдержадміністрації оголосив, що в разі потреби можна звертатися до нього по так званому «гарячому» телефону. Раз на тиждень у визначений час він кілька годин відповідатиме на телефонні дзвінки громадян.

Відгукніться, добрі люди!

5-річний киянин Андрійко Гур'янов важко хворий. Німецькі лікарі готові йому допомогти. Але у батьків Андрійка — інженера та медсестри, немає 26 мільйонів на проїзд до Франкфурта-на-Майні.
Просимо добрих людей відгукнутися на біду, що спіткала молоде подружжя. У кого серце сповнене християнського співчуття, хто може стати спонсором Андрійка, вчиніть милосердя!
Грошові перекази просимо адресувати: Київ, Подольський філіал АБ «Інко». Р/р 700161265/715722. МФО 321400. Гур'янову Сергію Миколайовичу.
З конкретними пропозиціями можна звернутися до батьків Андрійка телефоном: 545-06-84.

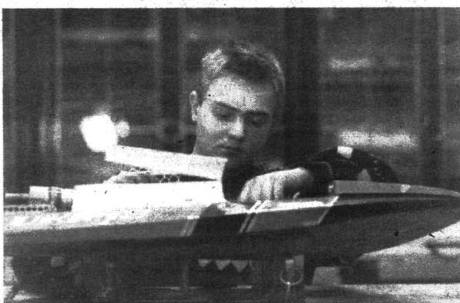
Так і живемо

Закон — найважливіша зброя

У Львові відбулася міжнародна науково-практична конференція на тему: «Кримінальний кодекс України (проект): проблеми теорії і практики», організована Комісією ВР України з питань боротьби зі злочинністю, УВС Львівської області, Львівським держуніверситетом. Наголошувалося, що проект вирізняється концептуальною новизною, зокрема, щодо відповідальності за службові злочини. Цікаво, що напередодні конференції відбулася сесія Львівської облради, яка не дала згоди на позбавлення депутатської недоторканості генерального директора ВО «Полярон» Олександра Чауса. Прокурор області Зенон Котик вважає, що у слідства достатньо доказів його вини: присвоєння значних сум валюти, зловживання службовим становищем. Та переконати депутатів не вдалося.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Фотофакт

Всесвітньовідомий Калашников

Лише один-два десятки любителів технічного моделювання можуть у Харкові займатися улюбленою справою. Тільки обласний будинок технічної творчості, авіазавод та ВО «Завод імені Малишева» ще в змозі виділяти якісь кошти на утримання гуртків юних техніків.

Тим вагомішою видається подвійна перемога 17-річного Дмитра Калашникова на чемпіонаті світу серед юніорів у ФРН в класі радіокерованих судномоделей і золота медаль його наставника Андрія Горбатенка на чемпіонаті Європи. Виступаючи під прапором незалежної України, наші спортсмени за свій кошт оплачували участь у таких престижних змаганнях.

На знімку: з цією радіокерованою моделлю Дмитро Калашников двічі переміг на чемпіонаті світу серед юніорів.

УКРІНФОРМ.

Що почім

Вертолітна прогулянка під марш Мендельсона

Сім разів відмір — радить прислів'я. Зваж і піддрахуй — додала я подумки і вирушила у попередню розвідку до Центрального палацу урочистих подій (нині офіційно — Центральне міжрайонне управління реєстрації шлюбів, а в народі — просто «Бермудський трикутник»).

Вийти заміж — це вам не в річку пірнути. Тут без арифметики не обійтися. Тим більше — у такі непевні часи. Скільки всього придбати треба, дістати, замовити і... врівноважити з власними можливостями.

...Добре, мабуть, прокинутися у цей день у хорошому настрої. Надіти шикарне біле плаття голландського виробництва, зробити зачіску у кращого модельєра міста, оглянути себе в дзеркало і з задоволенням відзначити: «Хо-хо, парниша!» Добре також під'їхати до районного загсу чи того самого «трикутника» на «Мерседесі» кольору оливи чи золотистому «Форді-Гранада». І пройти граціозно по сходах, ловлячи захоплені погляди чоловіків. А ще непогано у день весілля здійснити вертолітну прогулянку над містом — просто у білому платті. Щоб було про що розповідати потім дітям і онукам.

Та за кожне з отих тридцяти трьох задоволень, які вам пропонують у «трикутнику» малі підприємства «Театралізований обряд» та «Алекс», треба платити. Година користування омріяним «Фордом» — 5 доларів. Прокат плаття — того самого, голландського — від 40 до 100 доларів. Якщо ж згадати, що весільні обручки вам обійдуться щонайменше у 2 мільйони купонів за кожну... Словом, на романтичну подорож на вертольоті може і не вистачити.

До речі, тільки за обряд — тобто за те, що «перший, найдорожчий пам'ятний документ вашої сім'ї» вам вручить обрядовий староста під «Алілуя», виконане хором, — доведеться викласти тисяч триста. І всього за півмільйона ви зможете залишити на згадку друзям і знайомим своє весільне фото на плівці «Кодак».

А таблицю множення — не забули? Пригадайте. Бо будуть гості, а «один рот» у весільному залі ресторану «Столичний» коштує півмільйона плюс ще за замовлення треба дещицю заплатити.

Як ви розумієте, подібна «програма» по кишені хіба що справжньому принцові чи мільйонеру. Якщо ж ваш обранець не принц, нічого не залишається, як придумати щось неординарне. Наприклад, надягти до загсу замість весільного плаття та костюма клоунські носи і панталони (минулого року такий випадок стався у Старокиївському загсі). Зрештою, не в «Мерседесах» щастя і навіть не у вертольотах. Тим більше, що тимчасово вони не роблять весільних рейсів — нема пального. А торік один такий політ над Києвом був. Скільки це коштувало — мені не сказали. Пожаліли, мабуть.

Ганна РОМАНЦОВА.

Знай наших!

Букварі приїхали до Польщі

Не тільки нам надсилають гуманітарну допомогу. Нещодавно до Варшави з Черкас прибув автофургон з подарунками для об'єднання українців у Польщі. Передріздв'яні гостинці, півтори тисячі підручників з української мови та «Букварі» підготували для недільних українських шкіл Польщі черкаські радіо- і тележурналісти разом з обласним управлінням освіти. Допомогли доправити вантажі МП «Республіка» та автопідприємство 47195.

Наступний маршрут черкаських благодійників — до українців Росії та колишньої Югославії.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Курйози

Чіпляються до депутата

Якийсь М. Гавриш з Дубна підступно зберіг газетні вирізки з передвиборними обіцянками народного депутата України Василя Білого. Свої висновки щодо виконання «цяцянок» виборець надіслав газеті «Вісті Рівненщини», а та попросила нардепа прокоментувати лист. Та у відповідь почула: «Починається підготовка до нових виборів, і нехай той мудрець висуває свою кандидатуру і показує, як треба виконувати програму...»

Дійсно, розумний знайшовся. А ще ж і біля мікрофона не стояв.

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

Контакти — контракти

Не сипте сіль... на уряд

Заборгованість торгівлі і Держкомресурсів підприємствам Держхарчопрому становить близько 2,9 трильйона карбованців. Криза платежів, як бачимо, захопила не лише рідні пенати, а й територію колишнього Союзу. Скажімо, за дев'ять місяців Україна відвантажила Російській Федерації 1 мільйон 25 тисяч тонн солі, а розрахувався «Росконтракт» тільки за 273 тисячі тонн, решту — не визнає й квит!

На думку заступника голови Держхарчопрому Григорія Загородного, не виправдовує себе й запропонована урядом система кліринґових поставок, хоча його відомству невигідно продавати продукти за внутрішніми цінами.

Подейкують, що з клірингом без пляшки не розберешся. Зі спиртним усе гаразд: за дев'ять місяців відвантажено 1 мільйон 300 тисяч декалітрів спирту.

Стас ТЕРТИЙ.

Іван Семенович КОЗЛОВСЬКИЙ

Українська і світова музична культура зазнали тяжкої втрати. 21 грудня 1993 року на 94-му році життя помер корифей оперної сцени, славетний співак Іван Семенович Козловський.

Народився І. С. Козловський 24 березня 1900 року в с. Мар'янівці на Київщині у селянській родині. Вже з дитинства майбутній співак прилучився до таїнств пісенних слів і мелодій, співаючи в родинному хорі обрядові пісні, колядки, церковні псалми.

Дарований природою кришталево чистий голос Івана Семеновича витончувався, плекався ліричністю української пісні, самобутністю національної музики.

Навчаючись в учительській семінарії в Києві, він вступає до трупи Народного дому (нині Київський театр оперети), бере участь у його виставах, зачаровано проймається мистецтвом корифеїв української сцени — М. Заньковецької, П. Саксаганського, М. Садовського, І. Мар'яненка.

Становлення І. С. Козловського як професійного митця починається з навчання співу у Київському музично-драматичному інституті імені М. Лисенка (1917-1918 рр.). З 1924 р. Іван Семенович — соліст Харківського, а згодом — Свердловського оперних театрів.

Майже три десятиліття І. С. Козловський тріумфально виступав на сцені всесвітньовідомого Великого театру в Москві. Невмирущу славу і всенародне визнання принесли Івану Семеновичу створені ним неперевершені музично-сценічні образи у виставах світової оперної класики.

І. С. Козловський був видатним інтерпретатором романсів М. Глинки, М. Лисенка, Я. Степового, К. Стеценка, О. Даргомиського, камерних творів Л. Бетховена, Ф. Шуберта, Р. Шумана, Ф. Ліста, українських і російських народних пісень.

Унікальністю і широтою діапазону ліричного тенору, витонченістю сценічної майстерності, довершеністю мистецької культури І. С. Козловський по праву належить до когорти найславетніших співаків світу, став неперевершеним виконавцем української народної пісні.

Іван Семенович ніколи не поривав зв'язку зі своєю батьківщиною, багато зробив для пропаганди музичного мистецтва в Україні, плекав молоді таланти, у рідному селі заснував дитячу музичну школу.

За великий вклад у мистецьку національну і світову скарбницю І. С. Козловський був удостоєний звання народного артиста України і народного артиста СРСР, відзначений Державною премією України ім. Т. Г. Шевченка і двома Державними преміями СРСР, йому присвоєно звання Героя Соціалістичної Праці.

Світле ім'я видатного митця XX століття назавжди залишиться в пам'яті українського народу.

Кравчук Л. М., Плющ І.С., Звягільський Ю. Л., Жулинський М.Г., Дзюба І.М., Капштик І. М., Авдієвський А. Т., Гнатюк Д. М., Гончар О. Т., Мірошниченко Є. С., Мокренко А. Ю., Солов'яненко А. Б., Танюк Л. С., Бахняк П. П., Деркач М. П.

Яків Кузьмович ДУХОНЧЕНКО

19 грудня 1993 року на 63-му році життя раптово помер Голова Союзу євангельських християн-баптистів України Яків Кузьмович Духонченко. З життя передчасно пішла прекрасна людина, церковний і громадський діяч, з іменем якого нерозривно пов'язане суспільно-релігійне життя в Україні останніх десятиріч.

Своє співчуття висловили М.Жулинський, Л.Танюк, О.Гончар, З.Дума, М.Михальченко, О.Стоян, І.Дзюба, І.Драч, Л.Косаківський, В.Журавський.

Ігор Турянський:

«РОЗПРОЩАТИСЯ З ІЛЮЗІЯМИ НАЗАВЖДИ...»

Актуальне інтерв'ю

Із Надзвичайним і Повноважним Послом України в Туреччині Ігорем Турянським я познайомилася на відкритті регулярного рейсу «Київ — Стамбул — Київ», здійснюваного компанією «Авіалінії України».

Дати інтерв'ю «Голосу України» Ігор Мефодійович погодився охоче.

— Ми начувані про «турецьке диво» — економічні реформи, які коли й не перетворили цю колись не дуже багату країну в цивілізований рай, то принаймні вивели її громадян на шлях достатку. І справді, навіть коротке знайомство з Туреччиною приголомшує величезним товарним ринком. Мабуть, Україні було б логічно якомога швидше налагоджувати економічні відносини з цим нашим сусідом?

— Де вже логічніше... Я це зрозумів з першого дня роботи тут: величезні перспективи економічного співробітництва практично не реалізовуються в основному через пасивність українських підприємців. Турки — надзвичайно ділові люди. Для них дане слово — закон. Якщо вранці ми обговорювали якусь пропозицію по телефону, то увечері обов'язково надійде факс про спільні домовленості. Вони чудово розуміють наші труднощі і прагнуть допомогти. А от ми, на жаль, не готові прийняти цю допомогу. Причому не готові на найвищих рівнях.

— А Туреччина готова до співробітництва?

— Так. Ділові люди тут добре знають, що Україна славиться металургійною промисловістю, вугіллям, цукром. Це — традиційні статті нашого експорту, і турки в ньому заінтересовані. А Україні не завадили б товари широкого вжитку, яких у Туреччині вдосталь. Крім того, турки — чудові будівельники, і тут теж можливе співробітництво.

— Чи мали ви якісь конкретні пропозиції від турецьких підприємств?

— Звичайно. Але реалізовуються вони вкрай незадовільно. Скажімо, в травні одна з турецьких компаній запропонувала інвестувати в Україну 50 мільйонів доларів. За два дні я відправив аргументовану інформацію до Києва. І що ви думаєте? Лише наприкінці жовтня з Ексімбанку приїхали спеціалісти на переговори...

— На реалізацію економічних програм Туреччині знадобилося 13 років. Як ви гадаєте, Україні теж знадобиться стільки ж часу?

— Україна не має такої можливості. Ми так відстали у своєму розвитку, що треба поспішати. А для цього слід насамперед розпрощатися з ілюзіями назавжди. Слід набратися терпіння і будувати партнерські відносини з навколишнім світом.

— Який досвід Туреччини в реформуванні економіки може використати Україна?

— Я поставив би це питання інакше. Нині покійний уже Президент Туреччини Тургут Озал під час моєї з ним зустрічі назвав кілька причин, які заважають Україні рухатися вперед. Це, по-перше, залежність від одного джерела енергоносіїв. Він був переконаний, що джерела енергії слід урізноманітнити. І назвав приклад: на початку реформ Туреччина не могла покрити експортом вартість імпортованих енергоносіїв — на це слід було витрачати його 120 відсотків. Нині Туреччина платить за енергоносії лише 18 відсотків свого експорту.

По-друге, Україна й досі не робить ставки на малі й середні підприємства. Невже так важко зрозуміти, що коли людина має щось своє, то вона не має часу на розмахування прапорами і лозунгами, а тим більше не піде експропріювати в іншого?

До речі, турки в галузі сервісу, торгівлі працюють з 7 ранку до 11 вечора. Вони усвідомили, що кожен клієнт — це копійка до кишені.

— Ви говорите про великі перспективи українсько-турецького співробітництва, а тим часом якось так уже склалося, що наші політики, підприємці більше орієнтувалися і орієнтуються на західні країни...

— Бачте, вони не стільки орієнтувалися, скільки чекали, що Захід нам допоможе, дасть. Це помилка. Дати можна, але трішки.

Відносини з Туреччиною теж не панацея, але вона — надзвичайно вигідний і що найважливіше, зацікавлений у співробітництві партнер, з яким з'єднують чудові транспортні артерії морем. Нині відкрилося регулярне повітряне сполучення. Та ми поки що втрачаємо великі можливості співпрацювати. Вже ніяково дивитися в очі турецьким підприємцям, які за моєю рекомендацією їдуть до України і повертаються звідти ні з чим, не зустрівши навіть зацікавленості до своїх пропозицій.

— Зате існує пожвавлений зв'язок базарних комерсантів, так званий дикий фінансово-торговий туризм. Маєте з цим проблеми?

— Маємо. Щороку з України в Туреччину прибуває близько півмільйона чоловік — щось продати тут, щось купити. Я вже думав, що з України все вивезли в Польщу. Виявляється, що ні. Молотки, цвяхи, годинники, цигарки — все це можна побачити на турецьких базарах. Причому наші співвітчизники часом і в гостях поводяться як удома, часом так безцеремонно, що, буває, й посольству важко з цим розібратися. Дехто губить паспорт, гроші, в іншого їх крадуть, а дехто хитрує, щоб заощадити на квиток додому. Є й злочинці, контрабандисти, порушники митних правил. 15 таких громадян України нині відбувають покарання у тюрмах Туреччини.

Проте у посольстві не вмовкають телефони і не зачиняються двері ще й з інших причин — підприємці Туреччини прагнуть налагодити з нами зв'язки. Я вірю, що цей інтерес довготривалий і прислужиться обом країнам.

Інтерв'ю взяла Валентина ПИСАНСЬКА.

На зв'язку Москва

Що ця дума надумає?

Чим точнішими стають результати парламентських виборів, що відбулися в Росії, тим ясніше вимальовуються риси політичного обличчя нового законодавчого органу сусідньої країни.

Майже сотню місць в ній все ж отримають прихильники продовження радикальної економічної і політичної реформи посткомуністичного суспільства. Трохи менше — «ліберал-демократи».Комуністи разом с комуністами аграрними (а лозунги цих обох партій перехрещуються і повторюють один одного) здобудуть менше сотні депутатських мандатів. Усе це веде до висновку: отримати необхідні дві третини і три чверті голосів відповідно в нижній і верхній палатах будь-кому буде надзвичайно важко.

Єдина реальна проблема, з якої зможуть відразу ж домовитися сили, опозиційні до демократичного процесу, — це недовіра теперішньому Кабінетові Міністрів. Скинути В.Чорномирдіна «думцям» буде не важко — тут цілком реальне об'єднання зусиль жириновців, зюгановців, травкінців і лапшинівців. Але такий перший хід може зламати зуби самій думі, адже рейтинг Чорномирдіна в Росії нині надзвичайно високий, незважаючи на невдоволення з боку представників різних верств суспільства урядом у цілому. Та й Гайдар, попри зовнішню невдачу на виборах, користується помітною популярністю серед найактивніших верств російського населення, здатних впливати на владу. Серед шахтарів, наприклад.

Оголошення вотуму недовіри В.Чорномирдіну не лише викличе хвилю масового невдоволення у суспільстві думою з перших днів її існування, а й призведе до глибокої урядової кризи. Тому що навряд чи вдасться скоро затвердити нового прем'єра. Але навіть до цього у думців попереду довгий шлях. Як свідчить практика з'їздів нардепів, у подібній компанії дуже важко прийняти навіть порядок денний, не кажучи вже про регламент, який доведеться в думі виробляти з нуля. Усе це відразу ж перетворить сесії на стовідсоткову подобу з'їздів, де бажання показати себе і боротьба з опонентами стануть найголовнішим.

Що ще може дума зробити з самого початку? Звичайно, вона відразу спробує спростувати більш як п'ять десятків президентських указів, прийнятих у тяжкі часи. А це настроїть проти нових законодавців не лише виконавчі структури в центрі й на місцях, господарників і фінансистів, які вже давно працюють за цими указами, а й більшість народу.

Гадаю, на кінець «думського імунітету», а це — грудень 1994 року, законодавці настільки дискредитують себе серед громадськості і настільки заважатимуть проведенню перетворень, що питання про достроковий розпуск постане з усією очевидністю.

Лілія ГЕОРГІЄВА.

Власкори повідомляють

Конкуренція на ринку телевізорів зростає

У Казахстані вступила в дію універсальна лінія складання телевізорів казахо-німецького підприємства «Жетису-Омега».

Статутний фонд СП — 900 тисяч доларів США. До речі, випуск телевізорів — це перший етап створення підприємства. Засновники планують також налагодити лінії з виробництва відеомагнітофонів, холодильників, кухонних комбайнів, пилососів та іншої побутової техніки. А поки що спеціалісти з реклами з «Жетису-Омеги» зайнялися створенням іміджу своєї продукції. Так, вони стверджують, що телевізори їхнього виробництва найнадійніші, бо їх складають з використанням японських деталей і тому вони перевершують алма-атинські «Нами» і шимкетські «Ордибаси».

Тетяна КОСТІНА.

Алмати.

Фотофакт

Багато незвичних явищ з'явилося останнім часом у житті нових незалежних держав. Скажімо, раніше співробітники державтоінспекції, як правило, накладали штрафи на тих водіїв, які порушували правила дорожнього руху. Після чого, зрозуміло, «вичитували» порушника і відпускали його до наступного інспектора. Сьогодні ДАІ у деяких республіках колишнього СРСР діють куди радикальніше.

На знімку: так, у Російській Федерації, зокрема у Санкт-Петербурзі, ДАІ міста взялася очистити Невський проспект від автомобілів, які припарковані у недозволених місцях. Доки власники «коней» на чотирьох колесах розв'язують свої проблеми в теплих офісах, машини спецтрансу відвозять автомобілі на штрафмайданчики. Утримання «ВАЗів», «мерседесів», «фордів» на таких майданчиках обходиться недбалим господарям від однієї до трьох тисяч рублів на годину. Власті міста планують продовжувати акцію доти, доки автолюбителі не засвоять правила паркування машин і не залишатимуть їх у спеціально відведених для цього місцях.

Фото ІТАР—ТАРС.

Експрес-інформація

В центрі уваги — зовнішньоекономічна діяльність

Відбулася спільна колегія Міністерства закордонних справ і Міністерства зовнішніх економічних зв'язків України. На ній виступив Президент України Л.Кравчук, який проаналізував загальну ситуацію в галузі зовнішньоекономічної діяльності, наголосив на необхідності тіснішої співпраці згаданих міністерств, а також інших міністерств і відомств з метою різкої активізації зовнішніх економічних зв'язків України. Колегія докладно розглянула відповідні проблеми. На брифінгу, організованому з приводу рішень спільної колегії МЗС і МЗЕЗ, на запитання журналістів відповіли міністри А.Зленко та О.Слєпичев.

Зустрічі в посольстві

Як повідомила прес-служба посольства України у Лондоні, 20 — 21 грудня Надзвичайний і Повноважний Посол України у Великобританії С.Комісаренко прийняв у нашому дипломатичному представництві послів, акредитованих у Лондоні: Болгарії, Вірменії, Естонії, Латвії, Польщі, Росії, Румунії, Словаччини, Угорщини, Чехії.

С.Комісаренко інформував своїх колег про результати візиту у Великобританію делегації Верховної Ради на чолі з І.Плющем, про деякі аспекти внутрішньої та зовнішньої політики України, проблеми безпеки в Центральній і Східній Європі, економічних відносин. Відбувся плідний обмін думками з питань, що становлять взаємний інтерес. Посли домовилися підтримувати дружні і ділові стосунки між дипломатичними місіями.

Наукова конференція

на тему «Польсько-українські зустрічі: нові вимоги та перспективи» відбулася у Варшавському університеті. Її учасники розглянули теми: голод в Україні 1932 — 1933 років, польсько-українські відносини на тлі польської західної політики, релігійна ситуація в Україні тощо.

На конференції виступив Надзвичайний і Повноважний Посол України в Республіці Польща Г.Удовенко.

Конференцію організовано з ініціативи Польського українознавчого товариства.

Порозумітися дедалі важче

За повідомленням ІТАР-ТАРС, останнім часом різко загострилися відносини між командувачем 14-ї російської армії генералом Лебедем і владою Придністров'я. В інтерв'ю армійській газеті «Солдат Отечества» генерал заявив, що Придністровська Молдавська Республіка являє собою царство сваволі і безправ'я, що прикриваючись політичною демагогією і обдурюючи людей, керівники ПМР усіма силами прагнуть зберегти створену ними гігантську політичну структуру.

На найвищому рівні домовилися

Підписанням Договору про дружбу, добросусідство і співробітництво між Таджикистаном і Афганістаном завершився офіційний візит до Душанбе Президента Афганістану Б.Раббані. Підписано також міжурядові угоди про кордон між двома державами, про торговельно-економічне співробітництво, а також угоду щодо біженців між Афганістаном, Таджикистаном і місією Управління верховного комісаріату ООН у справах біженців. Керівництво Таджикистану прийняло рішення про звільнення 33 афганських громадян, арештованих у Таджикистані за незаконний перехід кордону.

Тимчасову конституцію затверджено

парламентом Південної Африки. Цей документ надає широкі гарантії захисту прав людини. В основу конституції покладені принципи, за якими ПАР стає нерасистською державою.

Ембарго стане жорсткішим,

якщо військові правителі Гаїті не відмовляться від влади і до 15 січня наступного року не передадуть Президентові Ж.Аристиду повноважень. Адміністрація Б.Клінтона висунула таку погрозу після того, як лідер збройних сил Гаїті генерал Р.Седрас відмовився зустрітися з військовими зі США, Канади, Франції і Венесуели, що прибули в цю країну для переговорів з ним.

За повідомленнями наших власних кореспондентів і зарубіжних інформагентств.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про невідкладні заходи щодо забезпечення перевезень нафтопродуктів залізничним транспортом

Ураховуючи вкрай незадовільне використання цистерн для перевезення нафтопродуктів, що призводить до їх нагромадження на станціях понад установлені норми через несвоєчасне вивантаження, зриву поставок цих продуктів для першочергових потреб народного господарства і населення, та відповідно до пункту 7-4 статті 114-5 Конституції України **постановляю:**

1. Установити, що у разі затримки вивантаження одержувачами цистерн загального користування і простоювання їх понад три доби з дня закінчення встановленого строку вивантаження залізниця, за погодженням з Міністерством транспорту України, має право вилучити нафтопродукти з наступною передачею їх найближчим нафтобазам Державного комітету України по нафті і газу. При цьому нафтобази оплачують вартість нафтопродуктів за цінами, що діють на день їх передачі, для виплати залізницею власнику вилученого вантажу компенсації у розмірі вирученої суми (за винятком витрат, пов'язаних з передачею цього вантажу нафтобазам).

2. Міністерству транспорту України, Державному комітету України по нафті і газу, іншим міністерствам і відомствам, до сфери управління яких належать підприємства — відправники та одержувачі нафтопродуктів, Раді Міністрів Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям ужити заходів до своєчасного і в повному обсязі перевезення і вивантаження залізничних цистерн з нафтопродуктами.

3. Цей Указ набирає чинності з дня опублікування.

Президент України
Л. КРАВЧУК.

м. Київ,
16 грудня 1993 року.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про національну програму досліджень і використання ресурсів Азово-Чорноморського басейну, інших районів Світового океану на період до 2000 року

З метою забезпечення збалансованого розвитку морегосподарського комплексу України **постановляю:**

1. Затвердити Національну програму досліджень і використання ресурсів Азово-Чорноморського басейну, інших районів Світового океану на період до 2000 року.

2. Кабінету Міністрів України під час розробки проектів Плану економічного і соціального розвитку України та Державного бюджету України на 1994 рік уточнити обсяг витрат на виконання проектів, що передбачені Програмою, зазначеною у статті 1 цього Указу.

Дозволити Кабінету Міністрів України в разі потреби вносити зміни до Програми.

Президент України
Л. КРАВЧУК.

м. Київ,
16 грудня 1993 року.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про нагородження Почесною відзнакою Президента України

За особисту мужність і відвагу, виявлені при знешкодженні небезпечних озброєних злочинців, **постановляю:**

Нагородити Почесною відзнакою Президента України:

Іванова Бориса Вікторовича — начальника підрозділу Служби безпеки України, підполковника

Калужського Олександра Анатолійовича — старшого оперуповноваженого з особливо важливих справ Управління по боротьбі з організованою злочинністю в м. Києві, капітана міліції

Піддубного Миколу Олеговича — начальника Управління по боротьбі з організованою злочинністю в м. Києві, полковника міліції

Шевченка Гарія Олександровича — прокурора Печерського району м. Києва

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ,
20 грудня 1993 року.

Почесне звання — правоохоронцям

Указом Президента України від 20 грудня 1993 року з нагоди Дня міліції присвоєно почесне звання «Заслужений юрист України» групі працівників органів внутрішніх справ за заслуги у зміцненні законності, боротьбі зі злочинністю, високу професійну майстерність.

Працівники, удостоєні почесного звання, відзначаються високим рівнем професійної підготовки, мають значний досвід оперативно-розшукової роботи, досконало володіють методикою і тактикою розслідування кримінальних справ. Вони безпосередньо беруть участь у виявленні та знешкодженні небезпечних злочинців і злочинних формувань, припиненні їх протиправної діяльності, забезпечують охорону громадського порядку. Багато уваги приділяють профілактичним заходам, спрямованим на попередження правопорушень, поліпшенню правоохоронної діяльності.

Хто не втратив надії, смійтеся...

Гуманіста-подолянина Степана Руданського з Хомутинців, що на Вінниччині, шанувальники літератури знають як дотепного майстра слова, а також лікаря. У святий вечір, 6-го січня року 1994-го, гумористи, котрим дотепний жарт додає здоров'я, вшановуватимуть 160-ліття письменника.

Уперше на святі поета-сміхотворця вручатиметься літературна премія імені Степана Руданського. Її засновники: колективне сільськогосподарське підприємство імені Степана Руданського та Вінницька організація Спілки письменників України.

Розпочався відкритий творчий конкурс, на який автори подають віршовані гумористичні та сатиричні твори, опубліковані протягом останніх п'яти років. Матеріали на конкурс подаються до кінця грудня за адресою: 287100, м. Вінниця, площа Театральна, 15. Вінницька організація Спілки письменників України. Конкурс на премію імені С. Руданського.

Олександр СУТАК.

Центральна виборча комісія по виборах народних депутатів України

Постанова № 7
Київ 10 грудня 1993 р.

Про затвердження зразка Свідоцтва про реєстрацію та порядку реєстрації політичних партій і їх виборчих блоків, які виявили намір висунути кандидатів для участі у виборах

Відповідно до статей 14 і 23 Закону України «Про вибори народних депутатів України» Центральна виборча комісія постановляє:

Затвердити зразок Свідоцтва про реєстрацію та порядок реєстрації політичних партій і їх виборчих блоків, які виявили намір висунути кандидатів для участі у виборах (додається).

Голова Центральної виборчої комісії
І. ЄМЕЦЬ
Секретар Центральної виборчої комісії
І. ЦЕЛУЙКО.

ЦЕНТРАЛЬНА ВИБОРЧА КОМІСІЯ по виборах народних депутатів України

СВІДОЦТВО №

про реєстрацію політичної партії, виборчого блоку

____

зареєстрована(ний) «____» ____________ 199 року Центральною виборчою комісією по виборах народних депутатів України у зв'язку з наміром висунути кандидатів для участі у виборах.

Голова
Центральної виборчої комісії І. ЄМЕЦЬ

Секретар
Центральної виборчої комісії І. ЦЕЛУЙКО

Порядок реєстрації політичних партій та їх виборчих блоків, які виявили намір висунути кандидатів для участі у виборах народних депутатів України

1. Реєстрація політичних партій та їх виборчих блоків, які виявили намір висунути кандидатів для участі у виборах народних депутатів України, здійснюється Центральною виборчою комісією по виборах народних депутатів України відповідно до законів України «Про вибори народних депутатів України» та «Про об'єднання громадян».

2. Реєстрація політичних партій та їх виборчих блоків здійснюється при наявності таких документів:

1) рішення керівних органів або заяви керівництва політичної партії чи партій, які об'єдналися у виборчий блок, про їх реєстрацію для участі у виборчій кампанії;

2) копії Свідоцтва про реєстрацію політичної партії або окремо кожної партії, які об'єдналися у виборчий блок, у Міністерстві юстиції України та копії договору про утворення виборчого блоку;

3) довідки про регіональні (Кримське республіканське, обласні, Київське, Севастопольське міські) відділення політичної партії (виборчого блоку) та їх чисельний склад.

3. Реєстрація політичних партій та їх виборчих блоків здійснюється не пізніш як на п'ятий день після подання всіх необхідних документів, перелічених у пункті 2 цього Порядку.

Про реєстрацію політичної партії або виборчого блоку приймається відповідна постанова Центральної виборчої комісії.

4. Політичній партії (виборчому блоку) може бути відмовлено у реєстрації, якщо подані для реєстрації документи не відповідають встановленим законодавством вимогам.

5. Про реєстрацію політичної партії або виборчого блоку Центральною виборчою комісією видається відповідне Свідоцтво.

6. Про реєстрацію політичної партії або виборчого блоку здійснюється запис у відповідному журналі із зазначенням таких відомостей:

а) реєстраційний номер;

б) назва політичної партії або виборчого блоку;

в) дата подання документів, необхідних для реєстрації;

г) дата реєстрації (прийняття постанови про реєстрацію);

д) дата видачі і номер Свідоцтва про реєстрацію;

е) прізвище, ім'я, по батькові, посада та підпис особи, якій за дорученням політичної партії або виборчого блоку вручається Свідоцтво про реєстрацію.

7. Про реєстрацію політичних партій та їх виборчих блоків, які виявили намір висунути кандидатів для участі у виборах народних депутатів України, Центральна виборча комісія повідомляє в газеті «Голос України», інших засобах масової інформації.

Секретар Центральної виборчої комісії
І. ЦЕЛУЙКО.

Центральна виборча комісія по виборах народних депутатів України

Постанова № 8
Київ 10 грудня 1993 р.

Про форму виборчих бюлетенів по виборах народних депутатів України

Відповідно до статей 14, 39 і 40 Закону України «Про вибори народних депутатів України» Центральна виборча комісія постановляє:

1. Встановити таку форму виборчих бюлетенів по виборах народних депутатів України:

виборчий бюлетень — білого кольору розміром 210х297 мм (зразок бюлетеня додається).

2. Зразок виборчого бюлетеня опублікувати в пресі.

3. З метою забезпечення здійснення громадянами своїх виборчих прав, в тому числі при зміні місця перебування, окружним виборчим комісіям по виборах народних депутатів України забезпечити виготовлення виборчих бюлетенів і постачання їх дільничним виборчим комісіям до 12 березня 1994 року.

4. У разі повторного голосування встановити розмір бюлетеня 105х150 мм.

Голова Центральної виборчої комісії
І. ЄМЕЦЬ
Секретар Центральної виборчої комісії
І. ЦЕЛУЙКО

Зразок

Вибори до Верховної Ради України

(дата виборів) 1994 р.

Виборчий бюлетень
по виборах народного депутата України

по ______________________________
(найменування виборчого округу)

виборчому округу № ____________________

____
(найменування селища, міста, області, Республіки Крим)

Викресліть прізвища кандидатів у депутати, проти яких голосуєте.

Кандидати в депутати:
(в алфавітному порядку)

(прізвище, ім'я, по батькові кандидата в депутати)	(рік народження, партійність, посада (заняття)
(прізвище, ім'я, по батькові кандидата в депутати)	(рік народження, партійність, посада (заняття)

і так далі

Виборчі бюлетені невстановленого зразка, а також бюлетені, в яких при голосуванні були залишені прізвища більш як одного кандидата або на яких відсутні штамп чи підпис члена виборчої комісії, який його видав, вважаються недійсними.

Точка зору

УРОК ПОСТВСЕСОЮЗНОГО ЗНАЧЕННЯ

У РОСІЇ ГУКНУЛИ, СКРІЗЬ ВІДГУКНЕТЬСЯ, В УКРАЇНІ ТАКОЖ. БО ВИБОРИ — НА НОСІ

За сприяння програми «Схід — Схід» Міжнародного фонду «Відродження» і напередодні, і 12 грудня я був у Москві і можу засвідчити: якщо там до влади пішов фашизм чи реванишзм, то відбувалося це напрочуд тихо. Чи, як сказав би спостережливий поет, під шерех снігу, що падав на московські вулиці, перетворюючи декотрі з них, неприбрані, певно, з часів початку перебудови, в непрохідне брудно-водянисте місиво. Білий сніг нібито прикривав поверхню заспокійливою пеленою, та сплювала хвилина-друга, і через неї чітко проступало все неоковирне, бридке і потворне. Як і справжні вільні вибори показали, скільки темного є в душах росіян, у настроях пересічних громадян і що вони можуть сказати, коли ніхто контрольно не стоїть за спиною...

Тільки російські анархісти напередодні «великого дня» зібралися традиційно біля пам'ятника Пушкіну, помітингували, роздали перехожим звернення, у яких чітко «послали» чуму на всі російські політичні доми: «Грудневі вибори нічого не дадуть нам, вони лише узаконять диктатуру апаратників і нових багатіїв-спекулянтів. Але й нинішні «комуністична», націоналістична і «демократична» опозиції не кращі. Боротьба між політиками триває не за свободу і демократію, а за владу, за право хапати, за те, хто з них грабуватиме й обкрадатиме... Але якщо всі вже зрозуміли, що жодні вибори і референдуми нічого не змінять — не ходіть на вибори, не голосуйте — опирайтеся!.. Партії борються за те, щоб управляти людьми, ми — за те, щоб люди управляли собою самі!»

Але росіяни на вибори пішли, вони відбулися, і їхні наслідки, на мій погляд, мають значення для всіх колишніх союзних республік, де ще мають бути вибори, і зокрема, звичайно, для України.

Урок перший: не Жириновський переміг — демократи програли

Фашистську партію Гітлера ще Лев Троцький назвав «партією контрреволюційного відчаю», бо коричневі йшли до влади, використовуючи, як, до речі, колись і більшовики, популістські гасла, граючи на атмосфері державної нестабільності, на настроях невпевненості ні в сьогоднішньому, ні в завтрашньому днях переважної більшості простих громадян. Політичний рецепт Володимира Вольфовича теж був простий: хочеш влади — тисни на больові точки, на «улюблені мозолі» ервованих росіян, обіцяй їм «велику Росію» і розвінчуй її «зрадників» і ворогів. І, бажано, роби це часто, наполегливо і до дебілізму спрощено.

Жириновський це зробив. І сьогодні не так важливо, що він ще до засідання Держдуми вже відмовився від переважної більшості своїх постулатів. Запрацювала магія дохідливо-заспокійливих оптимістично-підбадьорливих слів.

Мені розповіли про такий епізод на виборчій дільниці. Молодик запитує другого: «Ти за кого голосував?» «За Жириновського», — була відповідь. «А що?!» — здивувався перший і покрутив пальцем біля скроні. «А чому б і ні, подивимося, що цей зробить з країною», — наполягав на своєму другий. І це показово: Жириновський діяв у дивовижній суміші надії і безнадії, віри в можливість змін і невіри в те, що хтось із нинішніх щось реальне зробить.

А російські демократи? Вони, на жаль, як відомо, не змогли об'єднатися. Можливо, вони й справді, як казав Гайдар, здатні зробити це тільки за дві години до розстрілу, але це найважливіший урок для українських реформаторів: потрібна єдність.

До Києва я повертався з українським бізнесменом, який офіс і фірму має в Берліні, працює через Москву, а від Києва чекає стабільності і визначеності. Він мені по-своєму і роз'яснив російську ситуацію: «Коли тобі потрібна бритва, щоб поголитися, ти йдеш до магазину. І коли бачиш так багато чудових бритв, але однотипних, різних хіба що в дизайні, то можеш нічого й не вибрати, а купити потрібне там, де вибір хоч і простий, але один». Ось так, шановні демократо-реформатори «а ля юкрейн», котрі, вже сьогодні відомо, запропонують нам розмаїття політичних поглядів різних відтінків. Головна помилка російських демократів у тактиці: окрім особистих амбіцій, вони розраховували, що, роздробившись, можуть запропонувати виборцям різні варіанти демократичного вибору (мовляв, не влаштовує Гайдар — голосуй за Шахрая чи Явлинського), а виборці вимагали ясності. Демократи Росії не врахували низьку політичну культуру електорату.

І ще одне, що, на мій погляд, не потребує коментарів. Виконком «Вибору Росії» ще напередодні виборів написав: «Уже можна підбити деякі підсумки короткотермінової, але галасливої кампанії (виборної. — **В.С.**). Для всіх очевидно, що вона пройшла за схемою «12 проти 1». Один — це блок «Вибір Росії», 12 — інші учасники політичної гонки. ...Методи боротьби «народних заступників» з «жорсткими реформаторами» залишилися старими: звинувачення, що лилися з екранів, але не були нічим підтверджені, підступні натяки, що анонімно запускалися в засоби масової інформації, апеляція до найгірших інстинктів».

Тож, шановні учасники української гонки, якщо ви справді вірите, що Україні потрібні реформи, то домовтеся, які саме, і якомога менше амбіцій і бруду, а якомога більше аналізу й толерантності.

Урок другий: реформи все-таки потрібні

Найдивовижнішим явищем в Україні після виборів у Росії може бути поява таких настроїв, мовляв, бачите, до чого привели російські реформи: по-перше, народ зубожів, по-друге, на цьому тлі до влади прийшли фашисти. Звичайно, певні резони в таких твердженнях є. Але з другого боку: хіба народ в Україні зубожів менше? Правильно, багато більше, життєвий рівень у нас значно нижчий за російський. І в цьому докорінна і принципова відмінність між російською та українською ситуацією. «Гайдарономіка», грунтована на «шоковій терапії», справді знизила життєвий рівень людей, але запустила реформи, а отже, дала їм світло в кінці тунелю, а саме — надії на поліпшення.

А в Україні життєвий рівень знизився без усіляких реформ. Видимість реформ частково уже дискредитувала саму ідею реформ, коли про них говорять, а під гамір слів тихенько розкрадають майно. Проте таке «реформування по-українськи» аж ніяк не повинне відвернути майбутню політичну еліту від реформ. Єдине, що справді можна врахувати з російського досвіду, полягає, як на мене, в такій формулі: все-таки якомога менше шоку і якомога більше терапії. Якщо це, звичайно, можливо за сьогоднішніх наших умов. А наші виборці теж мають зробити певний вибір і не помилитися. Бо у нас теж може з'явитися свій Жириновський. Тільки спекулюватиме він не на ідеї «Великої України», а на необхідності наводити порядок сильною рукою. Найкраще на цю роль підходять і ортодоксальні, і перефарбовані комуно-соціалісти України.

Урок третій: не допоміг демократу — матимеш справу з його антиподом

В Україні часто казали: треба об'єднуватися зі справжніми російськими демократами, бо в цьому, мовляв, запорука нашої незалежності. І навіть з огляду на винниченківське визначення російського демократа, який закінчується там, де починається українська незалежність, це твердження було правильне. Можливо, як на мене, треба було більше орієнтуватися на російських прагматиків, але політичних партнерів треба було шукати серед тих, хто з різних міркувань чи тією мірою визнавав самостійність України. І робити це наполегливо і конкретно. Тоді і не мали б ми сьогодні такого дефіциту українсько-російського торговельного балансу не на користь України, такої величезної заборгованості, такої неврегульованості механізму взаєморозрахунків. Але, як каже наш Президент, маємо те, що маємо.

Проте актуальність спільних дій демократів значно зросте після цих виборів. Адже російський уряд неодмінно повинен буде враховувати настрої політичних сил, представлених у Держдумі Росії. А що думають про Україну Жириновський, Зюганов і К°, відомо, отже, економічний і політичний тиск на Україну посилиться. Тож офіційному Києву до цього готуватися треба вже сьогодні і хоч якимось чином подбати про те, чим з січня платити за російські енергоносії. Особисто я виступив би за реформи, за свободу виробника, за вільний експорт, який дасть потрібну ВКВ, за конкретніші переговори з Росією, за діловий союз з її здоровими політичними силами. Але я — журналіст, а наше керівництво, можливо, вчило інші уроки...

Володимир СКАЧКО,
оглядач.
Київ — Москва — Київ.

У партіях і рухах

ОПОРТУНІСТИЧНИМ КУРСОМ БЕРНШТЕЙНА?

Чернігівський обком КПУ провів першу прес-конференцію

Днями у продаж надійшла книга чернігівського письменника Віталія Леуса «Дегустація», в якій він розповідає про те, як Чернігівський обком партії виконував термінове завдання М.Хрущова з доставки у Москву 15 ящиків особливої поліської горілки. Важко повірити в реальність деяких епізодів: як біля пам'ятника вождю знаходили замерзлого від перепою високопоставленого партійця, як секретарі-партбоси кохалися не тільки в ідеології. Та автор нічого не вигадав і не згустив фарб: сумлінно зафіксував перекази колишніх номенклатурних працівників... Що ж спільного між старим обкомом, за яким уже дехто й жалкує, і нинішнім, щойно відродженим? Які між ними відмінності?

Перша прес-конференція новообраного Чернігівського обкому КПУ не випадково тому почалася з досить жвавого і промовистого діалогу журналістів з першим секретарем обкому, членом політради ЦК КПУ Геннадієм Долженком, які спільно прагнули розібратися у цьому. Запитання були несподівані:

— Ви любите свого батька?

— Так. Люблю.

— А що б ви робили, якби, скажімо, дізналися про те, що ваш батько — Чикатило, який задушив більш як 50 чоловік?

— Звичайно, якби він був такий, то я поставився б до нього як до злочинця.

— Але ж на рахунку КПРС мільйони і мільйони безневинних жертв, жахливі нелюдські експерименти, про які ми дізналися сповна тільки недавно. І ви оголошуєте себе спадкоємцями ідеології партії, її злочинного «історичного досвіду»?

На думку Г.Долженка, аналогія з КПРС та Чикатилом провокаційно-неправомірна. «Так, перекручення були, — зазначив він. — Та сама ж партія розвінчала культ особи. І сама ж партія сказала правду про тих людей, що загинули несправедливо. Не тільки тепер сказано про це». З його виступу учасники прес-конференції дізналися, що «партія комуністів відроджується, як Фенікс із попелу», вона, відмежувавшись від зрадників (тільки у парламенті їх близько 200, а в області більш як 70 тисяч!), має найбільші шанси перемогти на виборах, що наближаються. Програма обкому КПУ доволі проста: ні — приватизації, капіталізації суспільства, ні — очорненню історії, насадженню фермерства, так — соціалістичним формам господарювання, державним підприємствам, Радам. Щоправда, коли дійшло до конкретики — як, наприклад, у разі перемоги комуністів за відсутності дешевої сировини, 100-доларової ціни на тонну нафтопродуктів вивести з кризи виробниче об'єднання «Хімволокно»? — член центральної ревізійної комісії КПУ В'ячеслав Сєрков не переконав у партійній всесильності: ми, мовляв, відразу відновимо всі зв'язки. То невже народний депутат України, директор «Хімволокна» Анатолій Лисенко їх розізвав? І не хоче співробітничати з російськими партнерами? Чи Сєрков сподівається, що в Росії скоро будуть обкоми КПРС і з ними вони швидко домовляться?

У зв'язку з заявою Г.Долженка про те, що чернігівські комуністи прагнутимуть «не допустити сповзання України на шлях капіталізму», його соратникам було поставлене запитання, чому обком КПУ лякає високий рівень життя в розвинутих капіталістичних країнах. Досвід США, Бельгії, пояснили секретарі обкому, комуністам не можна брати на озброєння тому, що він оснований на колишньому колоніальному визискові, плодах шаленої експлуатації.

Проголошуючи себе ленінцями, в незручну ситуацію потрапили ідеологи обкому: у творі «Що робити?» Ленін назвав соціал-демократа Бернштейна опортуністом за те, що той відмовився від принципів класової боротьби, диктатури пролетаріату, проповідував еволюційний шлях розвитку. Отже, нинішні комуністи, взявши на озброєння цей теоретичний багаж, — бернштейніанці? А відтак — і опортуністи-ревізіоністи, з якими так натхненно боровся Володимир Ілліч? Та секретар обкому з питань ідеології Микола Лебединець заспокоїв присутніх і запевнив їх у тому, що геніальна методологія Леніна для них і сьогодні визначальна. Що ж, як мовиться, і на здоров'я. Головне, щоб ця новітня теоретична плутанина за красивих популістських гасел не привела нас, борони Боже, до новітніх потрясінь, які відбуваються завше там, де панує ідеологія дилетантизму.

Сергій ПАВЛЕНКО.
Фото Олекси ВАЩЕНКА.

Екран подій

До Нового року — безплатно

Рада Міністрів Криму затвердила положення про порядок видачі ліцензій на оптову та роздрібну торгівлю з оплатою у вільно конвертованій валюті на території Республіки Крим. Ліцензії видає Кримське республіканське управління Національного банку України за клопотаннями Державного комітету Криму із зовнішньоекономічних зв'язків. У положенні РМ РК зазначається, що ліцензії, видані НБУ після 15 березня 1993 р. підприємствам-резидентам України, які розташовані на території Республіки Крим, підлягають безплатній реєстрації в Кримському республіканському управлінні Національного банку України до 31 грудня 1993 р.

Донеччина — попереду

Принаймні щодо нових цін на м'ясо-ковбасні вироби. Таку думку висловили після відвідин регіону члени урядової комісії на чолі з міністром сільського господарства та продовольства Юрієм Карасиком.
Як відомо, ціновий «удар» було доручено визначити місцевій адміністрації. Так-от, донецька дала згоду на підвищення цін на ковбасні вироби в 5,5 раза. Скажімо, «Ліверна» коштує нині 50400 карбованців, «Любительська» — 64 тисячі, «Кальміуська» — 55400...
Хочеться сподіватися, що уряд України, як і обіцяв, вживе суворі санкції до тих, хто самовільно підвищив ціни на продукти харчування.

Товаровиробник стає банкрутом,

бо за його продукцію тепер платять у п'ять разів... дорожче,але не йому

Неймовірний факт для рядового покупця — після недавнього різкого підвищення цін на продукти харчування держава стала закуповувати у господарств Луганської області молоко на 30 процентів, м'ясо на 24 проценти дешевше, ніж до 6 грудня. Про це обурено говорили учасники засідання облради колективних господарств. Вони вважають, що з боку держави, уряду робиться все, щоб нацькувати місцеве населення на селян, щоб якнайшвидше розвалити колгоспи і радгоспи.
На засіданні прийнято звернення до Президента України, в якому вимагається накласти мораторій на рішення щодо цінової політики, дати агропрому пільгові кредити, вдвічі збільшити ліміти використання електроенергії в сільській місцевості.
Звернення пішло до Президента не поштою — були визначені особи, які мають з рук у руки передати документ Л.Кравчукові, «бо інакше він його навіть не прочитає».

Кому в'їзд, а кому виїзд...

Київський житловий масив Троєщина відомий не тільки великою кількістю мешканців, а й значною активністю міжнародних переїздів. За словами начальника ВВІР Григорія Радецького, цього року правом в'їзду та виїзду скористалися майже десять тисяч чоловік. Це чисельність населення середньостатистичного українського містечка.
До казни від оформлення документів надійшло понад 115 мільйонів карбованців. Такий обсяг міжнародних зв'язків став можливий лише із впровадженням комп'ютерного банку даних, «сітьового» графіку приймання і видачі паспортів.
— А ось працівників у нас не побільшало, — каже Григорій Юрійович. — Маємо аж чотири атестовані офіцери. До речі, стільки ж, скільки і в «тихих» київських районах. Особливе пожвавлення ввірівських справ очікують на новорічні та різдвяні свята. Їдуть-таки люди...

Плітки дійшли і до французів

Недавно Чорнобильську АЕС відвідав заступник генерального директора МАГАТЕ Моріс Розен. Мета його візиту — обговорення обсягів і термінів перевірок ЧАЕС фахівцями агентства. Моріс Розен зустрівся також з в.о. прем'єра Ю.Звягільським.
Щодо атомної станції, то гість сказав, що технічне керівництво забезпечує її роботу в складних умовах, і зазначив, що на АЕС додержують вимоги безпеки.
Об'єкт «Укриття» не входив до програми візиту. А щодо недавніх повідомлень з посиланням на французів про начебто небезпечне руйнування «саркофага» і просочування розплавлених рештків ядерного палива в грунт, то директор ЧАЕС М.Сорокін кваліфікував їх як вигадку, бо насправді нічого такого немає.

За повідомленнями наших кореспондентів А. КОБЕЛЬНЮКА, О. ПІЛАТА, В. ДЕМЧЕНКА і О. БРЕУСА.

КОМЕРЦІЙНІ

Сьогодні економічна криза загострюється браком енергоносіїв, постійні підвищення вартості яких викликають шалене зростання цін, спад виробництва. Але бракує не лише імпортних бензину і газу — катастрофічно не вистачає товарів, які Україна сама виробляє. Водночас небачених розмірів набуло вивезення сировини за межі України, в чому беруть участь і окремі громадяни, і організації. Можна навести безліч прикладів такої діяльності. Тому цікаво проаналізувати, яку ж користь від такої торгівлі має Україна. Отримавши відповідь на це питання, ми частково зрозуміємо, чому ми такі бідні.

Спробуймо одержати відповідь на прикладі діяльності в галузі експорту комерційних структур: СП, МП, кооперативів, асоціацій, товариств з обмеженою відповідальністю і т. д. Вони ростуть, як гриби після дощу, а відповідно зростає масштаб вивезення товарів з України — легального і контрабандного. Візьмімо, приміром, діяльність спільного українсько-чеського підприємства «Україна», що в Бродівському районі Львівської області.

Проаналізувати її було не так просто — все оповито туманом комерційної таємничості. В апараті Бродівської районної Ради, а тепер і райдержадміністрації, заведено неписаний, але суворий порядок: жодних документів, що стосуються діяльності керівних структур району, кооперативів, малих і спільних підприємств, нікому не показувати, навіть депутатам. Я поцікавився причиною цього дивовижного явища і звернув увагу працівників апарату на протизаконність їхніх дій. Мені порадили звернутися до першої особи району. Тодішній голова Ради, а тепер представник Президента України в Бродівському районі Євген Пущик пояснив, що все це робиться, щоб оберігати комерційні таємниці. Ці «таємниці» напрочуд ретельно оберігали не лише у Бродах, а й у Львові. Начальник Львівського обласного управління внутрішніх справ Іван Мотринець, до якого я як член Комісії Верховної Ради України з питань боротьби з організованою злочинністю та корупцією, звернувся у справі агрофірми «Колос» і створеного з її участю спільного підприємства «Україна», лише на словах обіцяв сприяння, а його підлеглі робили все навпаки. Іван Мартиняк, голова агрофірми «Колос», він же член правління СП «Україна», відповідаючи на мої запитання стосовно діяльності СП, улітку 1992 року сказав, що це не та фірма, на яку слід звертати увагу: біда там чорна — на рахунку грошей нема, нічим людям зарплату платити.

Справді, на рахунках СП «Україна» у Бродівському відділенні Агропромбанку і Львівському відділенні Експортно-імпортного банку України грошей катма...

Тепер трішки історії. Спільне радянсько-чехословацьке підприємство «Україна» було створено в 1989 році з ініціативи ЦК КПЧ, яку підтримало партійне керівництво Москви і Києва. З чехословацького боку засновником виступав сільськогосподарський кооператив «Хіне» (тепер «Аграс») з передмістя Праги Гостівце, а з радянського — колгосп ім. Кірова (нині агрофірма «Колос») Бродівського району Львівської області. В протоколі і статуті СП «Україна» зазначено, що метою підприємства є «взаємовигідне співробітництво», підвищення врожайності зернових, запровадження передового досвіду тощо. Предметом діяльності СП є «вирощування сільськогосподарської продукції та її переробка, виробництво продуктів харчування». Статутний фонд підприємства становив 200 тисяч перевідних карбованців зі співвідношенням: 50 відсотків вносив кооператив «Хіне», 50 відсотків колгосп ім. Кірова. Положення про торговельну діяльність на вимогу Міністерства фінансів СРСР було вилучено із проекту статуту СП «Україна» ще в 1989 році. Спроба представника Президента України в Бродівському районі внести зміни в статут СП «Україна» в 1992 році з положеннями про експортно-імпортну і торговельну діяльність не мала успіху завдяки принциповій позиції районної податкової інспекції.

Не сталося особливих змін і в житті агрофірми «Колос» — нічим особливим серед господарств району вона не відрізнялася і не відрізняється: неодноразово сиділа на картотеці, одержувала державні дотації, в передовиках не числилась.

Що ж робило СП «Україна»? Майже на тригектарній площі чудової орної землі збудували контору, готель, машинно-тракторну станцію і склади. Завезли імпортну техніку і за відповідну плату використовували її в багатьох господарствах Бродівського і сусіднього з ним районів. Хоча прибутків вистачало лише на відшкодування власних витрат. Проте це видимий бік діяльності СП, що створював ширму для його невидимих діянь, які завдали шкоди економіці України на сотні тисяч, а, може, й на мільйони доларів США.

Головними в СП «Україна» була незаконна торговельна і контрабандна діяльність, яка полягає у вивезенні за кордон матеріальних ресурсів: сухого молока, казеїну, шкіри, спирту, горілки, зернових, м'яса, робочих коней та інших товарів, які видавались за продукцію власного виробництва.

Лише за другу половину 1992 року СП вивезло з України 638 тонн (дані не остаточні) сухого молока на суму 765 тисяч доларів США. У планах керівництва СП на 1992 рік передбачалось вивезення 1700 тонн сухого молока. З них 700 тонн планувалось продати німецькій фірмі «В.Крюгер Імпорт-Експорт» і тисячу тонн — чеській фірмі «Солтіо». Згідно з контрактом СП «Україна» продавало в Німеччину сухе молоко за демпінговими цінами — 825 німецьких марок за тонну. В цей час на ринку Німеччини сухе молоко коштувало 1200 доларів за тонну, тобто вдвічі дорожче. Чому ж так дешево продавали бродівські комерсанти? Якщо взяти до уваги те, що розрахунки проводилися готівкою, то з великою вірогідністю можна твердити: виявлене у документах СП відбиває лише частину того, що насправді відбувалось.

Де ж брало у великих кількостях такий гостродефіцитний продукт, як сухе молоко, спільне підприємство «Україна»? Географія постачальників дуже велика: Житомирський маслосирзавод, Славутський маслопереробний комбінат, Теребовлянський завод сухого знежиреного молока, Дубнівський сироробний комбінат, колгоспи, кооперативи, розмаїття комерційних структур. Наприклад, 122 тонни сухого молока поставила в СП «Україна» комерційна структура «Брідщина», яка, у свою чергу, купувала його на Ковельському і Володимир-Волинському комбінатах молокопродуктів, Решетилівському і Прилуцькому маслозаводах. На цій операції асоціація мала неабиякий зиск. Так, сухе молоко, придбане в Прилуках по 39 тисяч крб. за одну тонну, пішло в СП по 85 тисяч карбованців. 27 серпня 1992 року асоціація «Брідщина» купила у Володимирі-Волинському 25 тонн сухого молока по 36 тисяч крб. за тонну і того ж дня продала його «Україні» по 65 тисяч крб. за тонну, а вже 28 серпня цього ж року це молоко перетнуло кордон України через Рівненську митницю. Тобто в Бродах молока ніхто й у вічі не бачив — у банку крутилися лиш документи. Подібні операції асоціація «Брідщина» здійснювала і з казеїном.

Тлумацький кооператив «Універмед» офіційно не значився серед постачальників сухого молока «Україні», проте його голова І. Дожджанюк дав представникові німецької фірми «В. Крюгер Імпорт-Експорт» Ю. Ляховському розписку про одержання 14 тисяч 400 німецьких марок за 20 тонн сухого молока, поставленого через СП.

Цікавим постачальником сухого молока СП «Україна» став голова колгоспу «Зоря» Дубнівського району Рівненської області І.Бескид. За 20 тонн сухого молока в касу цього господарства 26 жовтня 1992 року «Україна» внесла 1 млн. 40 тис. крб. готівкою, а в прибутковому ордері записали 1 млн. 64 тис. крб. Різниця на перший погляд невелика, але в 1992 році це були гроші чималі. 2 листопада цього ж року колгосп «Зоря» відвантажив СП «Україна» 8240 кг сухого молока, за яке офіційно в колгосп гроші не надходили. Постає далеко не риторичне запитання: невже голова колгоспу — благодійник СП «Україна»?

Бухгалтерські документи СП свідчать, що в 1992 році воно закупило в Україні 556 тонн сухого молока. Значну частину молока СП скуповувало неофіційно (щодо цього існувала тверда такса — 600 доларів за тонну), і тому на митниці фіксувалася приблизна вага, хоча й вона далека від справжньої. Саме через це в митних деклараціях зазначено, що в 1992 році СП «Україна» вивезло 638 тонн. Різниця між офіційно придбаним в Україні і задекларованим на митниці молоком становить 82 тонни. Це означає: щонайменше таку кількість молока СП придбало за долари США шляхом підкупу службових осіб українських підприємств та організацій.

Тепер глянемо на інший бік справи. Хто що ма[illegible] від вивезеного з України [illegible]хого молока? Заводи, як[illegible] його виготовляють, продавали молоко за твердо фіксованими цінами, виручки ледве вистачало на те, щоб видати робітникам жалюгідну платню. Комерційні структури, які перепроду[illegible]ли в СП «Україна» молоко, мали на ньому набагато більше, ніж його виробники. Але основний куш перепав кільком особам з керівного складу СП «Україна» — вони отримали сотні тисяч доларів чистого прибу[illegible]ку. Та що з цієї комерц[illegible] мала Україна? Нічого! В Україну валютна виручка не поверталась. Тому СП не здійснювало жодних відрахувань ані в Державний валютний фонд України, ані в місцевий фонд! Найцікавіше в цій історії те, що сухе молоко повернулося в Україну. В Німеччині його розфасували у яскраві темно-сині кілограмові пакети і відправили в Росію, а вже звідти завезли на Україну. На початку березня 19[illegible] року українське сухе мол[illegible]ко в імпортній упаковці продавалося в магазинах Києва по 7 тисяч крб., тобто маже у 200 разів дорожче, ніж воно коштувало у серпні 1992 року на наших молокозаводах. Погодьтеся: навіть із урахуванням інфляції зростання ціни вражаюче. Ось вам і деяка відповідь на питання, звідки беруться такі шалені ціни. Достатньо кільком комерційним структурам перепродати товар — і він на прилавку стає золотим.

Але сухе молоко — лиш епізод у діяльності СП «Україна». В 1992 році СП отримало в управлінні ресурсів Львівської обласної держадміністрації дві ліцензії — № 2374 і № 2449 — на вивезення за кордон товарів на загальну суму 188,5 тис. доларів США (сума значно занижена). Причому СП «Україна» одержало ліцензії 17 і 18 лютого 1992 року, а договір на закупівлю шкіри уклало з рівненською фірмою «Афродіта» 30 березня 1992 року. Отже, ліцензії видавалися наперед. Чому така поблажлива щедрість Львівської облдержадміністрації до явних аферистів?

Згідно зі статтею 29 Закону України «Про іноземні інвестиції», СП мало право без ліцензій експортувати

ТАЄМНИЦІ

продукцію власного виробництва. Для цього достатньо пред'явити на митниці документ, що підтверджує походження товару. Таким документом є висновок Торгово-промислової палати України. На Рівненській митниці виявлено три фіктивних висновки бюро товарних експертиз фірми «Львівзовнішсервіс» Торгово-промислової палати України, що давали СП «Україна» право на вивезення через кордон 250 тисяч пляшок горілки; 100 тонн волового м'яса і 120 тонн сухого молока. У висновках говорилося, що вищеказані товари є продукцією СП «Україна» і пред'явлені експертові на огляд: горілка — на Рівненському лікеро-горілчаному заводі, м'ясо — на Дубнівському м'ясокомбінаті, а сухе молоко — на Бродівському заводі сухого знежиреного молока. До якого безпардонного нахабства і безкарної самовпевненості треба дійти, щоб писати такі висновки! Рівненського лікеро-горілчаного заводу не існує в природі, Дубнівський м'ясокомбінат і Бродівський завод СЗМ подали довідки, що жодних угод з СП «Україна» не укладали. У висновку № 1-1202 від 13.10.1993 р. записано, що 100 більярдів є спільною продукцією СП «Україна» і Бродівського навчально-виробничого підприємства, причому частка СП становить 62 відсотки. Сюди входить і вартість імпортованих СП оббивної тканини та інших матеріалів для виготовлення більярдів. Згідно з довідкою Бродівського НВП, ніяких спільних виробництв не було — СП купило більярди на загальних підставах.

Подібні фіктивні висновки виявлено і на Львівській митниці. Вони дали змогу вивезти 90 тонн жиру і 100 тонн шкіри. Якщо повірити висновкам львівських «експертів», то СП мало бути не організацією кількох мафіозі, а величезним промислово-аграрним концерном.

Вивезення «Україною» великої кількості гостродефіцитних товарів за фіктивними документами інакше як контрабандою в особливо великих розмірах назвати не можна. Але там не гребували і дрібною контрабандою — вивозили у вагонах, завантажених зерном, і мопеди, і спирт. Контрабандно вивезено через СП і велику партію зміїної отрути з однієї середньоазіатської республіки.

Тепер про грошові справи СП «Україна». Як уже сказано, на його банківських рахунках коштів майже не було. І це в той час, коли через кордон переправлялись і продавались на Заході великі партії товару на сотні тисяч доларів. Тобто товари з України вивозили, а валюта в Україну не поверталася. У 1992 році на валютний рахунок СП у Львівському відділенні Експортно-імпортного банку України надійшло всього 26 тисяч 871 долар США і 45 тисяч німецьких марок. Ці кошти були майже повністю переказані в Німеччину за легковики, придбані нібито для власних потреб. Отже, до державного валютного фонду і до валютних фондів місцевих Рад кошти не надходили.

Куди зникла валюта, виручена від продажу українських товарів за кордоном?

Згідно зі статутом СП, воно щорічно повинно перераховувати частину своїх прибутків засновникам. В 1992 році чеська фірма «Аграс» одержала від діяльності СП «Україна» свою частку у розмірі 293300 доларів США. Щонайменше таку ж суму мав отримати і другий співзасновник — агрофірма «Колос». На жаль, офіційним шляхом до неї не надійшов жоден долар.

У листопаді 1992 року державною податковою інспекцією у Бродівському районі було проведено перевірку СП «Україна». За її результатами за неповну сплату акцизного збору і податку на добавлену вартість на СП було накладено фінансові санкції в розмірі 1 млн. 973 тисячі крб. У лютому 1993 року, після повторної перевірки податковою інспекцією, СП «Україна» сплатило до державного бюджету ще 50 млн. 316 тисяч крб. за подібні діяння. Якби в цей час на таку суму фінансові санкції було накладено на будь-яке бродівське підприємство, воно просто збанкрутувало б. А для СП це була не така вже й велика втрата.

Податкова інспекція неодноразово доповідала керівництву Бродівських районної Ради, держадміністрації і райвідділу внутрішніх справ про численні порушення фінансово-господарської діяльності і законів України спільним підприємством «Україна». Серед них: зумисне нищення документів, занедбаність бухгалтерського обліку, повна відсутність документів за 1991 рік, подвійна бухгалтерія. 30 грудня 1992 року інспекція подала представникові Президента в Бродівському районі Є. Пущику чергову доповідну про протизаконну діяльність СП. Результатом цього та інших серйозних сигналів стала «перевірка» діяльності СП «Україна», на яку відрядили «аж» одного ревізора з районного управління сільського господарства, та й то лише до співзасновника СП — агрофірми «Колос». А СП «Україна» взявся перевіряти відділ захисту економіки Бродівського РВВС. В СП вилучили фінансові документи і значну суму ніде не облікованої валюти. Деякий час документи потримали в райвідділі внутрішніх справ. Не провівши жодного дізнання чи слідчої дії, начальник відділу захисту економіки повернув фінансову документацію в СП. В цей же день документи вивезли в Чехію, а коли їх через два тижні повернули, серед них вже не було паперів, що засвідчували рух готівкової валюти (розписки і акти на 63 аркушах) на суму 162 тисячі німецьких марок і 320 тисяч доларів США. Ці акти і розписки підтверджували одне: наявність незаконних валютних операцій, які підпадали під конкретні статті Кримінального кодексу. Досить дивним є той факт, що працівники Бродівського РВВС і Львівського УВС, маючи у своїх руках досить важливу нитку, не стали розкручувати весь клубок.

А скільки таких СП діє в Україні? Можна собі лише уявити загальний масштаб їх діяльності!

Тепер поставимо кардинальне запитання: чи могло СП здійснювати протизаконну діяльність без підтримки владних структур? І чи була безкорисливою підтримка СП з боку представників влади? Ясно, що ані одержання незаконних ліцензій і дозволів на експорт товарів, ані незаконне звільнення від сплати податків, ані ліберальне споглядання того, що виручка з експортних операцій не повертається в Україну, що співзасновник СП агрофірма «Колос» не отримує від спільної діяльності належних їй прибутків у валюті, ані інші кричущі порушення не були б можливі, якби при владі, передусім у Бродах, стояли компетентні, чесні і порядні люди.

В основі протизаконної діяльності СП «Україна» лежав підкуп службових осіб. Саме тому в касі СП постійно були великі суми доларів і німецьких марок, які практично безконтрольно використовувались керівництвом СП. Був і інший шлях: потрібних людей запрошували для «ділових» поїздок за кордон, потрібним людям продавали легковики імпортного виробництва, значні партії яких завозилися в Україну нібито для власних потреб. Так, у травні 1993 року іномарки продавали за 200 тисяч купонів. Для порівняння: в цей час ціна дорожнього велосипеда в бродівських магазинах становила 120 тисяч крб.

У серпні 1993 року колишнім генеральним директором СП «Україна» Вацлавом Мікою була здійснена спроба вилучення бухгалтерських документів. Щоб цьому запобігти, від імені Комісії Верховної Ради України з питань боротьби з організованою злочинністю було вилучено всі бухгалтерські документи СП і передано на зберігання у Бродівський РВВС.

Згодом в автора цих рядків відбулася розмова з одним із керівників СП, головою агрофірми «Колос» Іваном Мартиняком. Він «співчутливо» запитав мене: «Нащо це все вам, Дмитре Васильовичу? У вас же сім'я є, жінка, діти, все може статися, коли не з вами, то з дітьми. Подумайте добре про них».

Те, що Іван Ілліч за своїх дітей добре думає, я знав. З однією із будівельних організацій Бродів Мартиняк хотів укласти угоду на спорудження двоповерхового будинку для дочки. Його попередили, що виконання замовлення через організацію обійдеться дорого — накрутки ж великі. «Це для мене не проблема», — була відповідь. Справді, таких проблем в Івана Ілліча нема: у Бродах він одночасно зводить дві двоповерхові вілли — для дочки і сина. Добре думає про дітей. А хто ж думатиме про Україну?

Вже після того, як були вилучені документи в СП «Україна», його оновлене з чеської сторони керівництво разом з І. Мартиняком подало на реєстрацію в державну адміністрацію Бродівського району новий статут. Згідно з цим статутом чеська частка збільшується до 81, а українська зменшується до 19 відсотків. Замість правління з шести чоловік (три особи з кожної сторони) тепер має бути новий орган — рада. Цитую статут: «Вищим органом підприємства є рада у складі двох чоловік... Кожен член ради має один голос. До компетенції ради входять усі питання, зв'язані з діяльністю підприємства». До цієї цитати слід додати, що членами ради виступають Іван Мартиняк і Ольдріх Шубрт, представник чеської сторони, який претендує на викуп чеської частки підприємства. А хто тоді другий претендент на приватизацію награбованого?

Реєстрація нового статуту, який передбачає зміну власників і форми власності (підприємство стає приватним), — це по суті реєстрація нового підприємства, що дасть можливість уникнути відповідальності за минулу протизаконну діяльність. Тому й поспішають. Представник Президента України Є. Пущик доручив відповідним службам швиденько завізувати статут. І завізували — юрист, завідуюча фінвідділом. Залишилась податкова інспекція, але її начальник підпис під статутом не поставила, вказавши на цілий ряд порушень і недоробок, на які чомусь не звернув уваги юрист держадміністрації. Одне з них: статут спільного підприємства має затверджуватися загальними зборами членів агрофірми «Колос» або хоча б правлінням, а не головою. То невже на це повинна звертати увагу податкова служба, а не юрист? Виникла чергова затримка. Але куди ж поспішати?

Чи не краще держадміністрації зачекати завершення фахової перевірки всіх сторін діяльності СП, розчистити бруд і будувати стосунки не крутійством і особистими інтересами, а розумом і піклуванням про загальне добро?

Дмитро ЧОБІТ,
член Комісії Верховної Ради України з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією.

***P. S.** Оскільки останнім часом деякі сили намагаються перекласти провину за неподобства в економіці на демократів, то повідомляю, що комерційно-мафіозна структура СП «Україна» створена з ініціативи Компартії Чехії і з благословіння ЦК КПРС та ЦК КПУ. Генеральний директор СП Вацлав Міка рекомендований на цю посаду ЦК КПЧ, співкерівник СП з української сторони Іван Мартиняк — один з найактивніших членів компартійної депутатської групи «Оновлення» Бродівської районної Ради, а покровитель бродівських мафіозі Є. Пущик — колишній парторг. Представники Львівської обласної держадміністрації, які видавали ліцензії і дозволи на незаконний експорт з України товарів, жодного відношення ні до Руху, ні до інших демократичних організацій теж не мали.*

Спорт

Ще рочок прожив наш НОК

У Києві відбулася сесія Генеральної асамблеї Національного олімпійського комітету (НОК). Проаналізовано роботу цього органу за період з жовтня минулого року по сьогодні. Велася розмова також про плани наших спортсменів, які візьмуть участь у наступних Олімпіадах: зимовій (Ліллехаммер, Норвегія) 1994 року та літній (Атланта, США) 1996 року.

Доповідав президент НОК, дворазовий олімпійський чемпіон Валерій Борзов.

Протягом останнього року посланці України взяли участь у 400 міжнародних змаганнях. І, що найприємніше, не були спостерігачами або хлопчиками для биття. Десятки з них стали переможцями та призерами на чемпіонатах світу та Європи.

Зрозуміло, що наша найпильніша увага сьогодні до атлетів, які незабаром змагатимуться в Ліллехаммері. Їх до Норвегії вирушить 37 (представники десяти видів спорту). Вони мають заявити всьому світу, що Україна — країна зимового спорту. «Маємо освоїти Карпати, зробити їх світовим центром зимового спорту й туризму. Зробити задумане допоможе залучення вітчизняних і зарубіжних підприємців. А за приклад нам має служити Австрія», — сказав президент НОК.

Він зазначив, що, на жаль, більшість комісій комітету протягом звітного періоду працювала незадовільно. І весь тягар праці ліг на плечі невеличкого штату апарату НОК.

Перепало на горіхи й працівникам преси. Ватажок олімпійців висловив чимало рекомендацій працівникам пера і мікрофона. Тепер, гадаю, після такої накачки спортивні репортери писатимуть те, що треба. Отож, у нас спостерігатиметься справжня ідилія: одні стрибатимуть, бігатимуть, гратимуть, долатимуть, інші ж гарненько описуватимуть. І все — під мудрим керівництвом. А про те, що у нас позакривали більшість спортивних шкіл, чомусь на шанованому зібранні не згадувалося. «А це — крах нашого спортивного «майбутнього»», — зауважив один з моїх колег.

Голосом волаючого в пустелі можна назвати отой пасаж у бік преси пана Борзова. Адже в залі Міністерства у справах молоді та спорту (тут відбувалася Генеральна асамблея) журналістів зібралося, мов кіт наплакав. А більшість з президентом Асоціації спортивної преси Валентином Щербачовим у цей час була на презентації фірми «PUMA» в готелі «Либідь»...

А от про Академію НОК, і цілком справедливо, було сказано чимало добрих слів. Вона під керівництвом професора В.Запорожанова справді працює творчо, зацікавлено і дуже корисно. До речі, філіали Академії НОК працюють у 15 областях країни.

Потім в обговоренні виступали президенти національних федерацій. Присутніх схвилювали слова президента Українського НОК інвалідів Юрія Погорілька:

— Ми такі ж сини і дочки Батьківщини, як і всі. Спорт допомагає більшості долати життєві негаразди. Є серед нас олімпійські чемпіони, переможці і призери першостей світу та Європи.

З особливою цікавістю присутні вислухали виважений, цікавий виступ віце-президента НОК, ректора Українського державного університету спорту і фізичного виховання Володимира Платонова. Він, зокрема, сказав:

— Згадайте, за яких важких умов народжувався український Національний Олімпійський комітет. Точилися гострі дискусії. І от ми дожилися, що на Олімпіадах уже виступатимемо самостійними командами. Отже, перший етап становлення успішно пройшов. Маємо здобутки, маємо проблеми. На щастя, вдалося уникнути політичного розбрату, конфліктів. Створено достатньо нормальний мікроклімат, який, гадаю, сприятиме продуктивній роботі...

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

«ПОЛКОВНИКА, БИТЬ БУДУ!»

(Закінчення. Початок на 1-й стор.).

Кардинальне вирішення проблеми — не пускати нелегалів на територію України. Але для цього немає ніяких можливостей. Довелося б східний кордон робити хоча б таким непроникним, як усталений західний, вводити такий само правовий режим. Та в СНД у нас родичі, знайомі, відрядження...

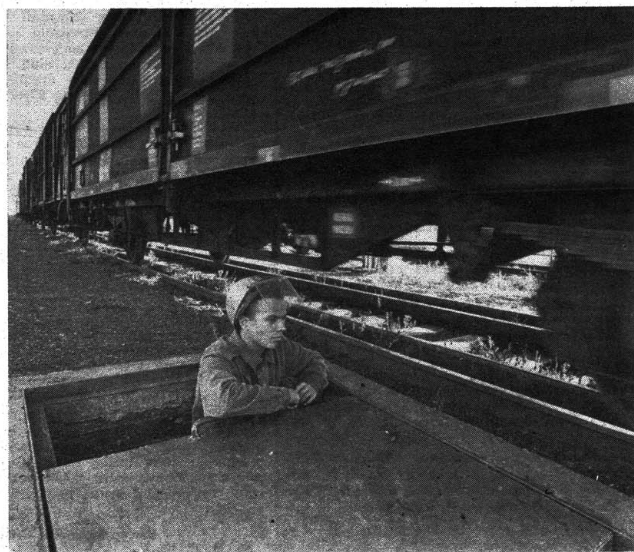
Як розповів підполковник Віктор Крячко — заступник начальника ОКПП «Закарпаття» — окремий контрольно-пропускний пункт, що включає всі пункти пропуску на території Закарпаття, лише на 43 відсотки укомплектований офіцерами. Що вже казати про схід, де немає навіть суцільного кордону!

Іноземці, які тут залишаються, додають роботи як правоохоронним органам, так і військовим — бо не залишають спроб перетнути кордон, погіршують і без того криміногенну обстановку.

Але найстрашніше, кажуть прикордонники, — це те, що ми бачимо, як везуть через кордон нескінченні вервечки машин, поїзди товар на Захід за демпінговими цінами. Як вивозять Україну. Бачать це і нестійкі ще військовослужбовці строкової служби, місцеві діти. Вони крутяться довкола черг, пропонують бутерброди за долар-другий, пропускають школу. А коли вчителька спробує присоромити, дехто вже цинічно відповідає: «Нащо вчитися! Щоб за місяць, як ви, заробити те, що я заробляю за годину!»...

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Закарпатська область.

ЦУКОР. ДЛЯ ДЕКОТРИХ ЦЕ — СТРАТЕГІЧНА СИРОВИНА, ЕКСПОРТНИЙ ТОВАР, ВАЛЮТА. ДЛЯ ДЕКОТРИХ — ПРОСТО СОЛОДКА ПРОДУКЦІЯ. А ЩО Ж ТАКЕ ЦУКОР ДЛЯ СЕЛЯНИНА?

Проблема

КОНТРРЕВОЛЮЦІЙНІ БУРЯКИ

МАРІЯ і Анатолій Давидюки, фермери із села Ласків Володимиро-Волинського району, вирощували цього року цукрові буряки на п'ятнадцятигектарній площі. Якщо в районі врожайність — 205 центнерів з гектара, то в Давидюків — 280. Викопані солодкі коренеплоди ще в жовтні Анатолій Давидюк вирішив відвезти на Володимиро- Волинський цукровий завод. Адміністрація заводу відмовилася їх прийняти. Тут посилалися на розпорядження представника Президента в районі Володимира Фальчука, згідно з яким для фермерів було доведено держзамовлення на продаж державі цукрових буряків з розрахунку 100 центнерів з гектара.

Із 65 фермерів району 29 погодилися частину вирощеної цукросировини продати державі за встановленими нею закупівельними цінами, які значно нижчі за ціни на давальницьку сировину. Тож, за умови виконання держзамовлення фермер втрачає на кожному гектарі 6-7 мільйонів карбованців (тут і далі ціни, які були до грудня). Але не кожен господар хоче за безцінь віддати свою продукцію. Навіть тоді, коли в нього висока свідомість, коли він любить свою Україну і бажає їй добра — як, наприклад фермер Анатолій Давидюк. Він знає ціну власної праці, тож не послухався розпорядження представника Президента в районі й не підписав угоду на держзамовлення. Тому в нього й не хотіли прийняти на перероблення цукрові буряки. На запитання: «А що мені з ними робити?», відповіли: «Що хочеш. Яке наше діло?»

— Тоді я звернувся зі скаргою до обласної держадміністрації, попросив їхньої допомоги, — розповів Анатолій Костянтинович. — Після цього мені дозволили відвезти буряки на цукрозавод. Здав 460 тонн. Минуло більш як місяць, а зі мною ніяк не розраховуються. Директор каже, щоб я підписав держзамовлення на 147 тонн цукросировини. Інакше він не дасть цукру. Мені погрожують: якщо до Нового року не підпишу, цукрозавод зробить це самочинно. Я не хочу втрачати 15 тонн цукру. Це нині принаймні 150 мільйонів карбованців. За них можу купити 10 тонн солярки, на якій рік працюватиму. Соромлять мене, що не хочу допомогти молодій державі. Неправда. Я продав державі 25 тонн зерна. Це вона забирає за безцінь мою працю. Гірко говорити, але в районі кілька фермерів, дізнавшись про насильницьке держзамовлення, переорали площі невикопаних цукрових буряків. Коли я звернувся по допомогу до Володимира Фальчука, то він не захотів і слухати, а пригрозив: якщо не підпишу держзамовлення, то зробить так, що жоден цукрозавод не прийме моїх буряків...

Під час нашої розмови був присутній голова земельної спілки Володимиро-Волинського району Валерій Котило, який підтвердив усе, про що розповів Анатолій Давидюк. Мало того, він розповів, що райдержадміністрація двічі збирала фермерів району, де під адміністративним тиском підписувались договори на держзамовлення з продажу цукросировини. Коли я попросив показати протокол фермерських зборів або хоч якісь інші документи, котрі підтверджували б згоду фермерів на підписання держзамовлень, то їх не виявилося. Все вирішувалось як за старих часів: я сказав — так повинно бути... А точніше, не будемо боятися цих слів, це щось подібне до продовольчої розкладки: хто скільки повинен продати чи просто так віддати продукції державі. Незважаючи на те, що цукросировина — власність фермера, якою може розпоряджатися тільки він сам. Таке враження, що комусь вигідно це робити, аби викликати в людей невдоволення.

Заздалегідь було відомо: якщо держава платитиме виробникові по 150 тисяч карбованців за тонну, то господарства й цукрозаводи будуть збиткові. Але ніхто нічого не змінював, не робить цього й сьогодні. І фермерів змушують саме за таку ціну здавати частину вирощених буряків. А їм вигідно робити це на давальницьких умовах, бо тоді за тонну їм належить цукросировини в чотири рази більше.

— Щоб для фермера цукровий буряк не був збитковий, держава має платити йому за тонну 250-300 тисяч карбованців, — розмірковував В.Котило. — Держзамовлення з нами укладали, коли ціна цукру була нижча, ніж сьогодні, тільки цього ніхто не враховує. Нас просто обдурили. Фермер Юрій Михалець здав на цукрозавод понад 200 тонн цукросировини і втратив багато мільйонів карбованців. Треба створити такі умови, щоб фермерові було вигідно виконувати держзамовлення і здавати свою продукцію на давальницьких умовах. Іншого шляху я не бачу.

Власне, такої думки дотримується і заступник глави Володимиро-Волинської держадміністрації Григорій Марчук, який відверто заявив, що наступного року в районі площі під цукрові буряки значно зменшаться. Не лише фермерам, а й колективним господарствам невигідно вирощувати цукрові буряки, адже виручка від їх реалізації не покриває затрат на виробництво. Так, за здану сировину Володимиро-Волинський цукрозавод винен виробникам 14 мільярдів карбованців. Грошей немає. Треба розраховуватися цукром. Та навіть якщо і віддасть весь вироблений цукор, все одно залишиться боржником. Це, вибачте, якась комедія. Або ми не вміємо господарювати, або не хочемо. Хтось та зобов'язаний, зрештою, навести порядок в Україні. Де це бачено, щоб мати вдосталь хліба і водночас кожен день стояти в черзі за... хлібом? Склади цукрозаводів переповнені цукром, вивозимо його сотнями тонн за кордон, а своїм людям, саме тим, котрі його виробляють, продаємо за талонами!

У розмові з директором Володимиро-Волинського цукрового заводу Юрієм Тараненком я з'ясував, що на території підприємства лежать 20 тисяч тонн цукру. Це багато. На моє запитання, чому він не розраховується з фермером Давидюком, Юрій Семенович відповів:

— Я керуюся розпорядженням представника Президента в районі, в якому сказано, що фермери повинні виконати доведене їм держзамовлення. Давидюк цього не хоче зробити, от я і не можу дати йому цукру. Коли чесно, то мені вигідніше приймати цукросировину на давальницьких умовах, але я мушу слухатися районного керівництва...

Ось така ситуація: микається фермер зі своєю продукцією по всіх інстанціях, шукає правди. Де то вона, бідолашна, в яких кабінетах заховалася?

Богдан БЕРЕКЕТА.
Волинська область.

Офіційно

КОЛИ ПОТЯГ У ДАЛЬ ЗАГУРКОЧЕ...

Постанова Кабінету міністрів України «Про забезпечення поставок бавовни з Республіки Узбекистан, передбачених міжурядовою угодою на 1993 рік» № 960 від 26 листопада 1993 року.

З метою реалізації домовленості з Республікою Узбекистан про поставки в Україну 25 тис тонн бавовни в обмін на цукор передбачено:

1. Державному комітету з харчової промисловості забезпечити відвантаження до Республіки Узбекистан у листопаді-грудні 1993 року 79 тис тонн цукру в рахунок квоти за міжурядовою угодою.
2. Звільнити цукрові заводи від виплати податку на додаткову вартість і акцизного збору на час поставок зазначеної кількості цукру.
3. Державному комітету з легкої і текстильної промисловості забезпечити перекази на рахунок концерну «Укрцукор» коштів за цукор, поставлений у Республіку Узбекистан, без урахування податку на додаткову вартість і акцизного збору.
4. Державному митному комітету провадити митне оформлення 79 тис тонн цукру без довідки банку, що обслуговує, про одержання експортерами попередньої оплати.
5. Просити Національний банк України надати допомогу Державному комітету з легкої і текстильної промисловості в одержанні кредитних ресурсів для оплати цукру.

Замість коментаря

Чи виплатив уряд селянам гроші за оті 79 тисяч тонн цукру, чи розраховується з Узбекистаном, даруйте на слові, «на халяву»? І коли нарешті він так само сумлінно виконуватиме обіцянки і гарантії, дані власному народові?

На злобу дня

У «БІЛІЙ СМЕРТІ» ПРОШУ ЗВИНУВАЧУВАТИ НЕ МЕНЕ

Нині на адресу журналістів дедалі частіше лунають звинувачення, буцімто вони тільки те й роблять, що порпаються, ніби капосні кури, в купі негараздів, чим сильно підривають авторитет держави. І складається враження, що ми, як сказав хтось із класиків, «шакали пера і гієни ротаційних машин», навмисне відкриваємо бочку саме з того боку, де дьоготь, а не мед, і, злорадіючи, розмахуємо віхтями, щоби біле заляпати чорним.

До речі, мова саме про біле. Про цукор. Уявіть, що не я, «шакал пера», а ви сіли за стіл і маєте написати про «білу смерть» оптимістичний матеріал. Уявили? Гаразд. Тепер що потрібно? Факти. Даю вам факти.

У Миронівці Київської області відбулася позачергова термінова сесія районної Ради народних депутатів. На порядку денному — єдине питання: про зменшення державного замовлення на продаж цукрових буряків. З якої причини? А з тої, що за оптової ціни на цукор, яку встановило Міністерство економіки України — 1929,1 тисячі карбованців за тонну, нехай дідько буряками займається! Бо за ці «сльози» не те що цукор, жом і мелясу викупити неможливо — навіть втрати на вирощування буряків не покриєш. Отож і вирішили миронівські аграрники «обчикрижити» держзамовлення на 70 відсотків.

І це ще не все. У зв'язку з тим, що держава виконала зобов'язання перед селянами лише на 30 відсотків, обласне управління сільського господарства і продовольства, рада колективних сільгосппідприємств Київщини, обласна організація захисту прав селян попросили представника Президента в області звернутися до уряду, щоб той переглянув обсяги держзамовлення на цукрові буряки. Звичайно, щоб ці обсяги зменшилися, мов куля, з якої випустили добрячу порцію повітря. Тобто все по-чесному: який добридень, такий і бувай здоров.

То що? Пишеться вам, що жити стало краще, жити стало веселіше? А коли я вам наведу ще слова заступника голови Української партії солідарності і соціальної справедливості Олександра Булавіна: «Швидко і сповна наш уряд виконав зобов'язання з поставок цукру в Росію по... 78 копійок за кілограм, а пальне своєму селу продає за світовими цінами?» Ви, мабуть, уже й забули, що таке копійки або — що можна купити хоча б за 78 купонів? Не засмучуйтеся. Якщо селяни відмовляться вирощувати наступного року буряки, то ми і про цукор, цю «білу смерть», забудемо, щоб не підривати авторитет держави.

Як матеріал? Як натхнення? Чи фактів мало? Кажіть — я підкину. Ось хоча б такий. Із Хмельниччини. Там податкова інспекція заборонила сільгосппідприємствам продавати своїм трудівникам цукор за пільговою ціною (кілограм — 1929 карбованців) і таке придумала, що я на місці хмельничан навіть двох миршавих буряків-94 не виростив би. Тут тобі й податок на добавлену вартість, і акцизний збір, і ще якась трясця. Одне слово, жени, аграрнику, мільйон 800 тисяч карбованців — і цукор твій! І це тоді, коли за рік аграрник заробляє в середньому 600-700 тисяч. Справді, хоч бери й гичку жуй, поки податкова інспекція не вигадала «накруток» і на неї. А втім, не будемо іронізувати, бо в інспекції такі люди, що можуть ці слова сприйняти за підказку і здерти за гичку, як і за цукор, 30 відсотків акцизного збору та 28 відсотків на добавлену вартість.

Що? В Рівненській області трудівникам, які вирощували буряки, цукор все-таки відпускають за пільговою ціною? Звичайно, 2 тисячі карбованців за кілограм — не такі вже й великі гроші. Але ж, люди добрі, раніше колгоспник одержував центнер, а не викуповував! По-друге, йому встановили мінімум — не більше як 3 центнери. І це — за тяжку працю, за тонни цукру, жому, меляси, які держава одержує за рахунок лише одного буряківника!

Пишете? Пишіть. Фактів у мене багато. Ось вам ще такий, «фермерський».

У селі Пужайковому Балтського району на Одещині є асоціація фермерів «Правда». У Гайворонському районі Кіровоградської області є Сальківський цукрозавод. Одного щасливого дня 8 фермерів зустрілися з привітними керівниками «солодкого» підприємства і уклали договір: одесити поставлять кіровоградцям буряки, а ті розрахуються з ними як грошима, так і цукром. Усе було ясно, як божий день, тож аграрники-приватники натхненно взялися за справу й восени відвезли партнерам понад 2,5 тисячі тонн буряків. Але поспішали даремно. І досі фермери не отримали грошей. Завод заборгував їм 700 мільйонів карбованців і жодного просвітку поки що не видно. Тож одесити пред'явили цукроварам рахунок, маючи на це повне право згідно з чинним законодавством.

— Другого жовтня ми прибули до Салькового, щоб одержати хоча б цукор, — розповів голова асоціації фермерів «Правда» Андрій Дикусар. — Але нам його не видали. Сказали, щоб ми спершу забрали з банку подані на них документи.

Ось так і залишилися фермери без грошей і цукру. Як мовиться, хто що хоче, те й робить. І управи не знайдеш.

Ще фактів? Уже не треба? Правильно. Бо чого тут роздумувати, водити пером по географічній карті, якщо уряд у нас — на всіх один, а отож скрізь має бути однаково — що в Київській області, що в Хмельницькій, Рівненській, Одеській, Кіровоградській...

Отже, факти є, цифри конкретні, адреси точні — матеріал готовий. Але де оптимізм? Подумайте, бо я особисто не знаю. Як не знають і тисячі селян, у розмові з якими раджу не вживати слова «буряки» і «цукор» — їй-Богу, ребра кілком перерахують. А доки ви думатимете, я за вашою згодою, щоб, бува, не здерли з мене акцизний збір, опублікую цей матеріал за своїм прізвищем.

Олександр ВИНОКУРОВ.
Малюнок Олександра ЮРЧИКА.

З пошти

Обговорюємо проект Конституції

Після опублікування в «Голосі України» проекту Конституції України до редакції надійшло багато відгуків. Пропонуємо увазі читачів кілька дописів з цього приводу.

Може слугувати найкращим взірцем

Проект Конституції заслуговує на всенародну підтримку. Він містить усі найважливіші положення про права людини і громадянина, записані в Декларації прав людини, прийнятій Організацією Об'єднаних Націй ще 1948 року. А стаття 13 в стислій формі нагадує перший абзац написаної ще 1776 року видатним громадянином США Томасом Джефферсоном Декларації незалежності, яка започаткувала могутній революційний рух в усіх країнах світу за демократичні реформи.

Якщо цей документ стане Конституцією України, вона буде найдемократичнішою правовою державою. А нашу Конституцію всі народи, що стають на шлях демократичних реформ, зможуть мати за найкращий взірець.

Олександр ЧИСТИК,
пенсіонер.

Дніпропетровськ.

Документ з куцими обов'язками

У проекті немає жодного слова про обов'язок кожного фізично здорового громадянина працювати, займатися тією чи іншою трудовою чи розумовою діяльністю. То якщо ми приймемо таку Конституцію, не бути Україні квітучою державою. Проект необхідно терміново допрацювати в такому напрямі, щоб громадяни мали не тільки широкі права, а й чіткі обов'язки.

І. БЕЗВЕРШЕНКО.

Лисянка
Черкаської області.

А чому не залучили економістів?

Загалом проект — досить грунтовний доробок, але дається взнаки відсутність у складі авторського колективу професіоналів-економістів, які добре розуміються на проблемах бюджетної будови.

Сергій НІКОЛЕНКО,
кандидат економічних наук.

Полтава.

Не проект, а лише обрис

Замість компактного документа, викладеного чітко й зрозуміло кожному громадянину держави, маємо розмиті обриси чи то проспект без чітких меж. Конституція має являти собою замкнуте і довговічне правове поле, лише всередині якого можливі, з огляду на вимоги суспільної практики, обгрунтовані зміни. А цей документ (Основний Закон) у разі його прийняття дозволятиме нескінченні поправки в майбутньому. Приміром, такі фундаментальні положення, як «Власність», «Підприємство», від розвитку яких залежить майбутнє держави, подано в дуже загальному та куцому плані. А ось щодо прерогатив інституцій усіх ланок влади — тут авторський доробок неперевершений, мистецький. І не дивно: іншого проекту, виробленого в лоні теперішнього ладу, годі й чекати. Він має заборонно-регламентоване спрямування.

Михайло ЗЕНЮК,
адвокат.

Кам'янець-Подільський
Хмельницької області.

«Солідарність заради добробуту і прогресу»

Прагнення покласти край політичним маневрам та безвідповідальності інститутів влади об'єднало учасників щойно створеного передвиборчого блоку «Солідарність заради добробуту і прогресу». До нового громадсько-політичного утворення ввійшли представники Трудового Конгресу України, спілок орендних та малих підприємств, об'єднання житлової кооперації, асоціації МЖК України, профспілок авіапрацівників, працівників геології, іноваційних і малих підприємств, мистецького фонду імені В. Івасюка та фонду милосердя і здоров'я.

Члени передвиборчого блоку переконані, що нова Україна неможлива без нових політиків і нової політики, яка має збалансувати інтереси різних прошарків населення, регіонів, представників різних форм власності, людей розумової та фізичної праці.

Передвиборчий блок пропонує нові підходи до соціальної політики, а подальший шлях України бачить через здійснення ринкової трансформації економіки за схемою: грошова реформа — реформа банківської системи — реформа фінансів — земельна реформа — роздержавлення та приватизація, реформа оплати праці — лібералізація зовнішньоекономічної діяльності і лише затим — лібералізація цін.

Прес-служба Трудового Конгресу України.

ЗАЯВА

про створення передвиборчого блоку «Солідарність заради добробуту і прогресу»

Шановні співвітчизники!

7 грудня 1993 року ми, представники Трудового Конгресу України, ряду громадських об'єднань, професійних спілок та молодіжних організацій створили передвиборчий громадсько-політичний блок «Солідарність заради добробуту і прогресу». Чому ми об'єдналися і що ми пропонуємо громадянам України?

У цей надзвичайно складний і відповідальний час нас об'єднало прагнення покласти край невизначеності державної політики і безвідповідальності структур влади. Політичні маневри, кулуарні ігри, що весь час розгораються на наших очах і за наш рахунок, лише загострюють кризу. Держава опинилася перед загрозою національної катастрофи.

Без тепла і світла, майже без віри і надії Україна чекає нової політики і нових політиків. Це має бути політика рішуча і виважена, політика здорового глузду і конструктивної дії. У ній мають бути збалансовані інтереси різних верств населення, регіонів, представників різних форм власності, людей розумової і фізичної праці.

Замість політичних комбінацій ми пропонуємо об'єднати зусилля самих людей — через ті організації, в яких вони гуртуються, щоб захищати свої інтереси. Дати людям можливості для продуктивної праці й ініціативи, реалізації талантів і здібностей, якими невичерпно багата Україна, — ось наша мета.

Наші пріоритети: людина — ринкова економіка — держава.

1. Ми пропонуємо нову соціальну політику

— Забезпечення кожному права на працю, створення і реалізація державної програми зайнятості і перекваліфікації в умовах структурної перебудови економіки.

— Реформування системи заробітної плати — визначення її розміру, виходячи з вартості життя.

— Соціальна переорієнтація економіки. Стимулювання державою соціальних інвестицій.

— Підтримка сімей з дітьми до досягнення ними повноліття.

— Рівні стартові умови молоді для вступу в життя.

— Справедлива система пенсійного забезпечення з урахуванням трудового вкладу та заслуг кожного перед суспільством.

— Пенсіонерам та інвалідам — соціально нормальний рівень життя.

— Активна і відповідальна політика соціального партнерства.

— Державна підтримка охорони здоров'я та розвиток страхової медицини.

— Забезпечення права на житло через державні програми, кредитування та акціонування коштів населення.

2. Зупинити нашестя бездуховності і злочинності, підтримати культуру, освіту, науку

— Поставити заслін пропаганді насилля, жорстокості, моральної розбещеності, політичній та релігійній агресивності.

— Реалізувати державну програму рішучої боротьби зі злочинністю.

— Виключити будь-яку дискримінацію за релігійною чи конфесійною ознаками.

— Протидіяти тотальній комерціалізації духовної сфери, забезпечити ефективну державну підтримку освіти, науки, культури.

— Забезпечити підвищення соціального статусу представників інтелектуальної праці.

3. Радикальні перетворення в економіці

— Забезпечення поступової стабілізації економіки і створення підгрунтя для її піднесення, структурної перебудови та ринкової трансформації, поворот до потреб людини.

— На противагу некомпетентним і безрезультатним спробам владних структур — здійснення ринкової трансформації економіки за іншою логікою: грошова реформа як основа ринкової перебудови екdономіки, реформа банківської системи, реформа фінансів, земельна реформа, роздержавлення та приватизація, реформа оплати праці, лібералізація зовнішньоекономічної діяльності і лише затим — лібералізація цін.

— Збереження регулюючої ролі держави в період ринкової трансформації економіки.

— Докорінна перебудова та демократизація відносин власності, прискорення процесу роздержавлення та приватизації, передусім через корпоратизацію державних підприємств і, зокрема, всебічний розвиток орендних відносин, пріоритетність у цих процесах трудових колективів.

Наша стратегічна мета — формування якнайширшого прошарку працюючих власників. Власність має бути в руках тих, хто працює.

— Всебічна підтримка приватного сектора, малого бізнесу, підприємництва, розвитку банків, інших комерційних структур. Турбота про їх захист, дійове співробітництво між державним та приватним секторами економіки.

— Проведення глибокої земельної реформи з урахуванням регіональних особливостей, забезпечення ефективного розвитку на селі всіх форм власності.

Забезпечення працівникам сільського господарства права самим розпоряджатися виробленою продукцією. Урівноваження економічних відносин між містом і селом.

— Жорсткий контроль за зовнішньоекономічною діяльністю, сферою валютних відносин. Лібералізація зовнішньоекономічної діяльності можлива лише за умови загальної стабілізації економіки.

4. Розбудова держави вільних і відповідальних громадян

— Визнання як основоположного принципу примату прав і свобод людини серед законних інтересів держави.

— Зміцнення держави через розподіл влади.

— Розбудова парламентсько-президентської республіки.

— Децентралізація адміністративно-економічної системи.

— Гарантія рівності всіх націй і національно-етнічних груп.

5. Забезпечити Україні гідне місце у світовому співтоваристві

— Спрямування зовнішньої політики на розвиток добросусідства і взаємовигідного співробітництва. Пріоритетний розвиток відносин з Росією та іншими країнами СНД.

— Реформа Збройних Сил, виходячи з оборонної військової доктрини.

— Без'ядерний статус України за умов надійних гарантій її безпеки.

— Невідкладна нормалізація й оптимізація економічних зв'язків з близьким зарубіжжям. Неповернення до рубльової зони, а утвердження між країнами СНД рівноправної валютної угоди для забезпечення у цій сфері симетричних відносин.

— Посилення взаємодії України з міжнародними економічними та валютно-фінансовими організаціями.

Представлені до вашої уваги пропозиції детально опрацьовані експертами і зведені до єдиної програми, яка може бути запропонована як основа для розробки урядової програми.

Приєднуйтесь до нас, щоб разом виборювати своє право на достойне життя, працю і добробут, велич нашої суверенної держави.

1. Трудовий Конгрес України А. МАТВІЄНКО
2. Спілка орендних підприємств О. БАРАБАШ
3. Спілка малих підприємств України Ю. ЄХАНУРОВ
4. Українське об'єднання житлової кооперації А. КОВАЛЬ
5. Асоціація МЖК України А. ПОКОРНЮК
6. Профспілка працівників геології, геодезії і картографії України М. КРАВЧУК
7. Профспілка авіапрацівників України В. НІКІТЕНКО
8. Профспілка працівників іноваційних і малих підприємств України В. БОНДАРЕНКО
9. Український мистецький фонд ім. Володимира Івасюка М. МОЗГОВИЙ
10. Український фонд милосердя і здоров'я К. СИТНИК

ЧЕРЕЗ ТЕХНОЛОГИЮ К ПРОГРЕССУ

Новейшая технология и сервис — торговая марка Ауди, гарантирующая надежность и безопасность. Ее достоинства:

- 10 лет гарантии от коррозии, так как корпус каждой машины марки Ауди гальванизирован
- Покрышки и подвеска машины разработаны специально для украинских дорог
- Существующая на всей территории Украины сеть дилеров и станций технического обслуживания позаботятся о Вашей машине, где бы Вы ни находились
- Обучение обслуживающего персонала проводится специалистами из Германии
- Обслуживание и ремонт в любой стране мира в течение одного года
- Четыре ведущих колеса дают возможность беспрепятственно вести машину в дождь, снег, в жаркую погоду по мокрым листьям и камням

sportech*motors*

эксклюзивный импортер Ауди в Украине: тел. (044) 294-80-40, факс (044) 294-80-10

Vorsprung durch Technik

ФИРМА реализует:

электроды переменного и постоянного тока, сетку **«Рабица»**, рифленую сетку, фильтры для скважин, калитки, ворота и др. металлоизделия по заказу;

принимает на комиссию от организаций и населения:

сельхозпродукты, продукты питания, ликеро-водочные, табачные изделия и др.

Адрес: Киев, ул. Горького, 48 ст. метро «Республиканский стадион».

Тел. 220-14-34, 220-46-12, 227-12-98.

Карловский механический завод

реализует со склада по ценам завода-изготовителя:

— прицеп-цистерны АЦПТ-0,9 для перевозки и продажи кваса;

— прицеп-цистерны Р9-ОТВ-1,0 для перевозки и продажи молока;

— автоматы котлетные АК-2М-40;

— полуавтоматы для расфасовки полувязких продуктов ПАД-3;

— машины дражеровочные ДР-5А для дражирования витаминно-кондитерских изделий;

— мерники изотермические для бестарной продажи пива «Прохлада-2»;

— ящики алюминиевые для колбасных изделий и копченостей;

— кормушки для скота;

— кузов для ГАЗ-3307.

Телефон в г. Карловке (05346) 2-17-83, 2-28-94, 2-24-91.

СОПУ повідомляє: стажування у Німеччині

Спілка орендарів і підприємців України та Товариство ім.Карла Дуйсберга (ФРН) проводять конкурс на участь у програмі підвищення кваліфікації з менеджменту та ринкових відносин.

Стажування на підприємствах Німеччини строком до 9 місяців ставить за мету вирішення конкретних управлінських завдань, які стоять на підприємстві стажора. Попереднє півторамісячне навчання німецькі викладачі проводитимуть у Києві.

Перебування в ФРН та стипендія оплачуються німецькою стороною.

Вимоги до кандидатів: вища освіта; вік не більше 35 років; стаж керівної роботи не менше 2 років; володіння німецькою мовою (обов'язкове тестування).

Бажаючих взяти участь у конкурсі просимо звертатись по телефону у Києві: **(044) 269-48-21, 269-11-42 до 10 січня 1994 року.**

Гроші за все!

УКРАЇНСЬКИЙ КРЕДИТНИЙ БАНК

Тел.: 044/244-64-72, 441-94-61. Факс 044/274-30-27. Телекс 631323 KWIT SU

ДЕПОЗИТИ ЮРИДИЧНИМ ОСОБАМ:

-на термін від 14 днів і більше з виплатою від 320% річних щомісячно,

-на термін від 3 місяців і більше з виплатою від 425% річних щоквартально,

/мінімальний внесок -10 млн. крб./

БЕЗКОШТОВНЕ ВІДКРИТТЯ РАХУНКІВ ЮРИДИЧНИМ ОСОБАМ

ВСІ ВИДИ МІЖНАРОДНИХ РОЗРАХУНКІВ

ГРОШОВО-КРЕДИТНЕ І РОЗРАХУНКОВО-ПЛАТІЖНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ

ПОНЕДІЛОК

27 грудня

I ПРОГРАМА УТ

16.00 УТН.
16.10 Новини високої моди
16.35 Концерт дуету «Ромен».
17.05 «Без протоколу». Аналітична програма.
18.00 Мультфільм «Ну, постривай!». 3 випуск.
18.10 Всесвітній спортивний огляд «Жиллетт».
18.40 Телетехнотека. На запитання глядачів відповідає президент Центру ринкових реформ В. Лановий. Передача 2.
19.00 УТН.
19.10 Творче об'єднання «Громада» представляє.
20.05 Італійські ліричні пісні. Співає народний артист України Ф. Мустафаєв.
20.35 На добраніч, діти!
21.00 УТН.
21.35 Акценти.
21.55 «Чудова сімка» Анатолія Матвійчука.
22.25 Чарівний промінь.
23.15 Спогади про «Слов'янський базар». Частина 3.
0.00 УТН.

I КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

17.55 Документи і долі.
18.10 Гол.
18.40 Відлуння тижня.
19.10 «Як стати багатим». Телевікторина.
19.40 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.35 Програма передач.
20.40 Прем'єра худ. телесеріалу «Дрібниці життя» 29 серія.
21.10 Монтаж.
22.10 Кривий ефір.
22.35 TV-X.
23.00 Новини.
23.20 Відеоас.
23.50 Я.

II ПРОГРАМА УТ, III ПРОГРАМА УТ, КАНАЛ «РОСІЯ»

18.00 Відеофільм «Смерть на світанні».
18.45 Київська панорама.
19.05 Візитка. Катерина Вороненко.
19.10 «Музичний пузогрій».
19.30 CNN.
20.00 Перехрестя.
21.00 Візитка.
21.05 Про-відео.
21.30 Худ. фільм «Сповідь Фелікса Крулла». 2 серія.
22.30 СІТ-3.
22.40 «Фортуна». Комерційний огляд.
22.50 Офіс 220.
23.05 Вікна.
23.35 Джемікс.
0.15 СІТ-3.

СТУДІЯ ПРОГРАМ «ТЕТ-А-ТЕТ»

18.00 Відеоказка.
18.10 35 хвилин джазу.
18.45 Телепрезентація.
18.55 1000+1 реклама.
19.00 Худ. фільм «Людина-амфібія».
20.35 «Відеоревю» (Харків).
21.10 Худ. фільм «Злодій і доносчик».
22.40 Концерт Девіда Боуї та групи «Тін Машин».

ВІВТОРОК

28 грудня

I ПРОГРАМА УТ

16.00 УТН.
16.10 Багатосерійний худ. телефільм «Ніхто, крім тебе». 18 серія.
16.55 Освітній канал для школярів Українська література. Леся Українка. «Лісова пісня». Живе слово. Спогад про Д. Яворницького.
17.55 Мультфільм «Ну, постривай!». 4 випуск.
18.05 Док. телефільм «Владислав Городецький».
18.30 Зустрічі на «Хуторі Надія».
19.00 УТН.
19.10 На запитання глядачів і журналістів відповідає міністр закордонних справ України А. Зленко.
20.15 Естрадний концерт. Українські естрадні пісні виконує народний артист України Н. Яремчук.
20.35 Реклама.
20.40 На добраніч, діти!
21.00 УТН.
21.30 Спорткур'єр.
21.45 До виборів у Верховну Раду України.
22.00 Худ. телефільм «Звичайне диво». 1 серія.
23.10 Телефан.
0.15 УТН.

I КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

17.55 Документи і долі.
18.05 Прем'єра худ. телефільму «Просто Марія».
18.55 Тема.
19.40 Вечірня казка.
19.55 Реклама.
20.00 Новини.
20.35 Програма передач.
20.40 Сузір'я Ніки. Урочиста церемонія вручення професійних кінематографічних призів. У перерві — 23.00 Новини. Програма передач.

II ПРОГРАМА УТ, III ПРОГРАМА УТ, КАНАЛ «РОСІЯ»

18.00 Народна медицина і традиції зустрічі новорічних свят.
18.45 Київська панорама.
19.05 «Хіала» інформує.
19.15 Кримінальна хроніка тижня.
19.25 Прем'єра худ. телефільму «Санта-Барбара». 260 серія.
20.20 Візитка. Василь Климчук.
20.30 CNN.
21.00 Мультсеріал «Казки народів світу».
21.25 Телемагазин «КЛОТ».
21.35 Контрасти.
21.50 «Меркурій» інформує.
21.55 Візитка.
22.05 Худ. фільм М. Михалкова «Елегія».
22.30 СІТ-3.
22.40 Знайомтеся, «Приват-ТБ».
23.20 Про-відео.
23.50 СІТ-3.

СТУДІЯ ПРОГРАМ «ТЕТ-А-ТЕТ»

18.00 Мультфільми.
18.15 Худ. фільм «Надбання республіки».
20.35 1000+1 реклама.
20.40 «Київкіно».
21.00 1000+1 реклама.
21.05 На ваші прохання Худ. фільм «Красива жінка».
23.05 Музична програма «Пост».

СЕРЕДА

29 грудня

I ПРОГРАМА УТ

16.00 УТН.
16.10 Багатосерійний худ. телефільм «Ніхто, крім тебе». 19 серія.
16.55 Мультфільм «Ну, постривай!». 5 випуск.
17.05 Сім'я.
17.40 На запитання глядачів і журналістів відповідає міністр закордонних справ України А. Зленко.
18.45 Ділові відомості.
19.00 УТН.
19.10 Депутатський канал.
19.40 «І знову разом». 1 частина.
20.40 Реклама.
20.45 На добраніч, діти!
21.00 УТН.
21.30 Спорткур'єр.
21.45 Худ. телефільм «Звичайне диво». 2 серія.
22.55 Зимовий вечір з бардами.
23.40 УТН.
23.50 Новорічний сувенір. Міжнародний фестиваль бальних танців.

I КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

17.50 Документи і долі.
18.05 Прем'єра худ. телефільму «Просто Марія».
18.55 Щаслива доля Ростислава Плятта.
19.40 Вечірня казка.
19.55 Реклама.
20.00 Новини.
20.35 Програма передач.
20.40 Прем'єра худ. телефільму «Твін Пікс». 17-а серія. (США).
21.35 Музика в ефірі.
23.00 Новини.
23.20 Програма передач.
23.25 Авторалі Париж—Дакар—Париж.
23.35 Нічне життя міст світу. Стамбул.

II ПРОГРАМА УТ, КАНАЛ «РОСІЯ»

18.05 Прем'єра худ. телефільму «Санта-Барбара». 261 серія.
18.55 Київська панорама
19.15 «Хіала» інформує.
19.25 «Пригорни мене, як мати сина».
20.10 Студія «Укртелефільм» представляє. «Той, хто несе хрест». Із циклу «Плюс-мінус 60».
21.05 Театр і час.
22.05 Худ. фільм «Ще люблю, ще сподіваюсь».
22.25 «Цей неповторний джаз».

СТУДІЯ ПРОГРАМ «ТЕТ-А-ТЕТ»

18.00 Відеоказка.
18.15 Худ. фільм «Фокус-покус».
19.50 Дмитро Харитонов представляє. «Майкл Джексон у Бухаресті».
21.55 Худ. фільм «Буч Кессіді та Санденс Кід».

ЧЕТВЕР

30 грудня

I ПРОГРАМА УТ

16.00 УТН.
16.10 Багатосерійний худ телефільм «Ніхто, крім тебе». 20 серія.
16.55 Для дітей. «Зірочки».
17.20 Передноворічні клопоти. Передача для жінок.
18.05 Мультфільм «Ну, постривай!». 6 випуск.
18.15 Хроніка МВС.
18.30 Феєрія Романа Віктюка.
19.00 УТН.
19.10 Україна і світ.
19.30 «І знову разом». 2 частина.
20.30 Реклама.
20.35 На добраніч, діти!
21.00 УТН.
21.30 Спорткур'єр.
21.50 Творчий вечір А. Литвинова.
22.50 Новорічне привітання УФГ.
23.00 Молодіжна студія «Гарт».
0.00 УТН.
0.10 Худ. фільм «Пройдисвіти».

I КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

18.05 Погода.
18.10 Прем'єра худ телефільму «Просто Марія».
19.00 Русскій мір.
19.40 Вечірня казка.
19.55 Реклама.
20.00 Новини.
20.35 Програма передач.
20.40 Лотто «Мільйон»
21.10 Прем'єра худ. телефільму «Твін Пікс». 18 серія. (США).
22.10 Прем'єра мультфільму для дорослих «Капітан Пронін у Космосі».
22.20 Хокей. Кубок Європи. Фінал. У перерві — 23.00 Новини. Програма передач.

II ПРОГРАМА УТ, КАНАЛ «РОСІЯ»

18.00 Село і люди.
18.45 Київська панорама.
19.05 Студія «Укртелефільм» представляє: «Туристичний телеальбом». Випуск 1.
19.35 Прем'єра худ. телефільму «Санта-Барбара». 262 серія.
20.25 «Бумеранг» Телеканал.
21.25 Студія «Укртелефільм» представляє: «Туристичний телеальбом». Випуск 2.
21.55 Відеорепортаж про матч з боксу і кік-боксингу за участю провідних спортсменів України та Росії.
22.25 Худ. фільм «Мільйон у шлюбному кошику»

СТУДІЯ ПРОГРАМ «ТЕТ-А-ТЕТ»

18.00 Мультфільми.
18.15 1000+1 реклама.
18.20 «Іронія долі, або З легким паром!». Худ. фільм.
21.35 Муз. фільм «Від Ріо до Ліверпуля».
22.25 1000+1 реклама.
22.30 Хічкок крупним планом. Худ фільм «Мотузка».

П'ЯТНИЦЯ

31 грудня

I ПРОГРАМА УТ

16.00 УТН.
16.10 Для дітей. Худ. фільм «Хлопчик-мізинчик».
17.30 Мультфільм «Ну, постривай!». 7 і 8 випуски.
17.50 Делікатес-шоу.
19.00 УТН.
19.20 Літературно - мистецька студія «Основа». О. Олесь.
19.40 Прем'єра багатосерійного худ. телефільму «Ніхто, крім тебе». 21 серія.
20.25 Новорічне привітання УФГ.
20.35 На добраніч, діти!
21.00 УТН.
21.30 Спорткур'єр.
21.45 Арт-майдан.
23.00 УТН.
23.20 Новорічний бал у Національній опері України.
23.55 Новорічне привітання.
0.05 Новорічний бал у Національній опері України (продовження).
1.00 Молодіжна студія. Нонстоп-рандеву.
2.30 Снігове шоу «Магазину «ФУ».
3.00 Зірки французької естради. Патрісія Каас.
4.10 Танцклуб.
5.10 Мультфільми для дорослих.

I КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

18.10 Поле чудес. Новорічна програма.
19.35 «Сузір'я добра».
19.40 Вечірня казка.
19.55 Реклама.
20.00 Новини.
20.40 Людина року.
21.00 «Телескоп» Святковий випуск.
21.40 «Веселіше жити стало». М. Задорнов.
22.40 У ефірі — Президентський оркестр.
22.50 З Новим роком!
23.05 Новорічний вогник.
2.05 Нічний кіносеанс.

II ПРОГРАМА УТ, III ПРОГРАМА УТ, КАНАЛ «РОСІЯ»

17.45 Київська панорама.
18.05 Візитка.
18.15 Телекючка.
18.35 Віннер-до.
18.45 У цей день колись.
18.50 Футбол як футбол.
19.10 «Меркурій» інформує.
19.15 Віннер-після.
19.30 CNN.
20.00 У цей день колись.
20.05 Худ. фільм «Сеньйор Робінзон».
21.30 Свято квітів Київ-93
22.30 СІТ-3.
22.40 У цей день колись.
22.45 «Сіті Текін». Приємні дрібниці.
23.15 Дорослі, як діти.
23.40 У цей день колись.
23.45 Новорічні вітання.
23.55 Новорічне привітання
0.05 Нічний калейдоскоп від «Мегапола».
2.05 Хіт-рік.

СТУДІЯ ПРОГРАМ «ТЕТ-А-ТЕТ»

18.00 Мультфільм «Алладін».
19.35 Худ. фільм «Весілля в Малинівці».
21.10 Рік тому. «Чіз».
21.45 Худ. фільм «Карнавальна ніч».
23.00 1000+1 реклама.
23.10 Маски-шоу.
23.50 Новорічне привітання.
0.05 Новий рік з «ТЕТ-А-ТЕТ».
0.25 Худ. фільм «Сонце, що сходить».
2.30 «Весь цей джаз». Додаток до «35 хвилин джазу».
3.10 Новорічні відповіді на листи телеглядачів «Фігвам!».
3.30 Худ. фільм «Чорнокнижник-2».
5.10 З Новим роком!

СУБОТА

1 січня

I ПРОГРАМА УТ

8.00 УТН.
8.15 Мультфільм.
8.30 Для дітей. «Чарівна квітка».
8.50 Новорічні міражі.
9.20 Рідна мова.
9.35 Для маленької компанії.
10.20 «Радосинь», «Гомін», «Народні музики» та інші. Музична програма.
11.20 Фігурне катання. Показові виступи.
12.05 Для дітей Вперше на екрані УТ, Худ. фільм «Щен із сузір'я Гончих Псів».
13.15 На гостини до Зубицьких.
14.00 Всесвітній спортивний огляд «Жиллетт».
14.30 Блага вість з Ріком Реннером.
15.00 УТН.
15.10 Мультфільм «Незвичайні пригоди мушкетерів».
16.25 Фант-лото «Надія»-93. Частина 1.
17.30 Про нас, дорослих. Мультфільми режисера Гаррі Бардіна.
18.00 Надвечір'я.
19.00 УТН.
19.10 Концерт гурту «ВВ».
19.30 Прем'єра багатосерійного худ. телефільму «Ніхто, крім тебе». 22 серія.
20.15 Вікно в Америку
20.45 На добраніч, діти!
21.00 УТН.
21.35 Кінопроба. Телегра.
22.35 Несподіваний дощ. Фінал.
0.35 УТН.

I КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

7.20 Програма передач.
7.30 Азартні ігри.
8.00 «Марафон-15» — малятам.
8.30 Телерадіокомпанія «Мир».
10.00 Усі люблять цирк.
10.45 «Смак».
11.05 Прем'єра худ телефільму «Загублений світ». 1 серія. (Великобританія).
11.55 На балу в Попелюшки.
13.00 Прем'єра док телефільму «Одна година у Московському Кремлі».
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.20 Програма передач.
14.25 Екстро-НЛО.
14.55 Телефестиваль «Пісня-93». Новорічний випуск. У перервах — мультфільми.
19.40 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.35 Погода. Програма передач.
20.45 «Сузір'я добра».
20.50 Прем'єра худ телефільму «Кумедні пригоди Діка та «Джейн». (США).
22.35 Оба-на.
23.05 Прем'єра мультфільму для дорослих «Соната».
23.10 Музобоз.
23.50 Авторалі Париж—Дакар—Париж.
0.00 Новини.
0.15 Програма передач
0.20 Танці, танці, танці...

II ПРОГРАМА УТ, III ПРОГРАМА УТ, КАНАЛ «РОСІЯ»

7.00 Вісті.
7.20 Програма передач.
7.30 «Північні дзвони». Док. фільм.
8.00 Формула-730.
8.30 «Рост-94».
9.30 «Таємниці темних джунглів» Худ. фільм. 1 серія.
11.15 Добрий ранок Нового року.
12.05 «Різдвяне свято Діснея на льоду».
13.00 Вісті.
13.25 Для дітей. Свято Новорічної ялинки.
14.25 Футбол без кордонів.
15.20 Фільм-прем'єр.
15.35 «Ностальжі» — музика усіх поколінь».
16.05 Репортер.
16.20 Вустами маляти.
17.05 «Моя чарівна леді» Худ. фільм. (США). 1 серія.
19.00 Візитка. Анатолій Бондаренко.
19.05 Мультфільм.
19.10 CNN.
19.40 Худ. фільм «Моя чарівна леді». 2 серія.
21.00 Хіт-рік.
21.30 Контрасти.
21.55 Вечірні розваги для дорослих по телефону.
22.30 СІТ-3.
22.40 Худ фільм «Роззява».
0.20 Про-відео.
0.50 СІТ-3.

СТУДІЯ ПРОГРАМ «ТЕТ-А-ТЕТ»

12.25 Мультфільм «Білосніжка та семеро гномів».
13.55 Худ фільм «Мільйон років до нашої ери».
15.50 Мультфільм «Дванадцять місяців».
17.05 Муз. фільм «Від Ріо до Ліверпуля».
17.55 1000+1 реклама.
18.00 Музична терапія «Плейоффс».
18.35 Худ. фільм «Повернення мушкетерів».
20.15 35 хвилин джазу.

НЕДІЛЯ

2 січня

I ПРОГРАМА УТ

8.00 УТН.
8.10 Ритмічна гімнастика
8.30 У неділю вранці.
9.30 Для дітей. «Снігова королева». Музична казка у постановці Черкаського палацу дитячої творчості.
10.30 «Еники-беники».
11.00 З концертів Всеукраїнського фестивалю духової музики.
11.40 Мультфільм на замовлення.
12.40 Зичимо щастя.
13.40 К. Маньє. «Блез». Вистава Українського національного академічного драматичного театру ім. І. Франка.
16.00 УТН.
16.10 Село і люди.
17.15 Фант-лото «Надія»-93. Частина 2.
18.15 Свічадо.
19.00 УТН.
19.20 Прем'єра багатосерійного худ. телефільму «Ніхто, крім тебе». 23 серія.
20.05 Незіграні матчі Ігоря Турчина.
20.30 Мультфільм «Літаючий будинок».
21.00 УТН.
21.25 Новини високої моди
22.00 «Без протоколу». Аналітична програма.
22.30 Артистичне казино.
23.30 Телефан.
1.00 УТН.

I КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

7.25 Програма передач.
7.30 Новини.
7.45 Ранкова гімнастика.
7.55 Центр.
8.25 З ранку раненько.
8.55 Полігон.
9.25 «Спортлото».
9.40 Доки усі вдома.
10.10 Ранкова зірка.
11.00 Прем'єра худ. телефільму «Загублений світ». 2 серія.
11.50 «Марафон-15».
12.30 Максима.
13.00 Прем'єра мультфільму «Піф і Геркулес».
13.10 Прем'єра док. фільму «Підводна одіссея команди Кусто».
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.15 Програма передач.
14.20 Прем'єра худ. телефільму «По закону джунглів». 1 серія (Узбекистан).
15.30 Прем'єра мультфільмів «Кіт Фелікс», «Справжні мисливці за привидами». (США).
16.20 «Панорама». Щотижнева міжнародна програма.
17.00 Міс Світу-93.
18.15 Погода.
18.20 Телелоція.
18.35 «Сузір'я добра».
18.40 КВН-93. Фінал.
20.40 Спортивний уїк-енд
20.55 Реклама.
21.00 Неділя. Інформаційно-публіцистична програма.
21.45 Худ. фільм «Кабаре». (США).
0.00 Новини.
0.20 Програма передач.
0.25 Авторалі Париж—Дакар—Париж.
0.35 Чарівник.

II ПРОГРАМА УТ, III ПРОГРАМА УТ, КАНАЛ «РОСІЯ»

7.00 Вісті.
7.20 Програма передач.
7.25 «Свято Нептуна». Худ. фільм.
8.10 «Сніданок для чемпіонів».
8.40 Мульти-пульти.
8.50 Студія «Рост».
9.05 «Таємниці темних джунглів». Худ. фільм 2 серія.
10.50 «Де Снігуронька?».
11.00 «Малюк». Худ. фільм.
11.55 Ляси.
12.25 Коробка передач.
12.40 Селянське питання. Музична програма.
13.00 Вісті.
13.20 Реклама.
13.25 Театр моди В. Зайцева.
14.25 «Ізабель». Розважальна вікторина.
15.10 Турнір бальних танців.
15.50 Віла ворона.
16.35 Свято кожного дня.
16.50 Чарівний світ Діснея.
17.40 Вечірні мелодії.
17.55 Обличчям до столиці.
18.15 Яхад.
19.00 Візитка. Ганна Безлюдна.
19.10 Хочу ще.
19.30 CNN.
20.00 Вечір з «Роксоланою».
20.30 Фільмоскоп.
21.00 Перехрестя.
21.20 Візитка.
21.25 Худ. фільм «Сеньйорита». 64, 65 серії.
22.25 Чорним по білому.
22.30 СІТ-3.
22.40 Містер X.
23.20 Про-відео.
23.50 СІТ-3.

СТУДІЯ ПРОГРАМ «ТЕТ-А-ТЕТ»

10.35 Дмитро Харитонов представляє: «Майкл Джексон в Бухаресті».
12.35 1000+1 реклама.
12.40 Маски-шоу.
17.00 Мультфільми.
17.20 Худ. фільм «Зигзаг удачі».
18.45 1000+1 реклама.
18.50 Вечірні зустрічі. Андрій Кинщов.
19.30 Худ. фільм «Супербрати Маріо».
21.10 Київкіно.
21.25 Напередодні.
21.35 Муз. фільм «Група М. Галича «Лісоповал».
22.10 Худ. фільм «Гудіні».
23.45 Музичний фільм «Зустріч з легендою року. Група «Світ».

ПОГОДА

Сьогодні в Україні, окрім південних і східних областей, а завтра — у західних невеликі опади, у Карпатах подекуди сильні, на решті території без опадів. Вітер південно-західний і південний, 5—10, у західних областях місцями пориви 15—20, у Карпатах 25—30 метрів на секунду. Температура вдень 1—7, на крайньому півдні близько 10, вночі 0—5 градусів тепла, у східних областях до 3 градусів морозу.

По Київській області сьогодні вдень переважно без опадів, вітер південно-західний, 5—10 метрів на секунду. Температура 1—6 градусів тепла.

Освіта

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ДЕТЕКТИВ

Якби ця історія не мала місця в реальному житті, її варто було б вигадати. Бодай для того, щоб підвести з колін, пробудити від дурману, відкрити очі нашим батькам і дітям на той «беспредел», який оповив сьогодні певну частину системи вищої освіти України.

Більш як два роки Тернопільський педагогічний інститут живе під прискіпливим прицілом громадськості. Популярним і знаменитим він став не через якісь особливі успіхи у вихованні майбутніх педагогів, а тому, що таємне, інтимне тут стало явним. Не переповідатиму докладно цієї сенсаційної історії — за три роки вона мала понад сто публікацій у найпрогресивніших газетах нашої держави й зарубіжжя — нагадаю суть.

Студентці заочного відділення факультету підготовки вчителів початкових класів Наталі Панько, яка зіткнулася з фактами відвертого хабарництва і спекуляції довкола написання дипломних робіт, вдалося зафіксувати на магнітофонну плівку «діалоги-оборудки» викладачів і студентів. Зміст цих розмов і власні спостереження були оприлюднені в пресі. З чого, власне, й почався сам детектив.

З'ясувалося, що добросовісне переписування дипломних робіт із захищених раніше має на цьому факультеті давні традиції, започатковані із свідомого благословіння викладачів. Наприклад, у 1989 році член державної екзаменаційної комісії факультету доцент інституту Ірина Данилюк відмовилася поставити підпис на дипломній роботі студентки Євгенії Кошитар, довівши, що та робота є не що інше, як плагіат. Проте однодумців серед колег-держекзаменаторів викладач не знайшла.

Не відреагував на цей тривожний сигнал і проректор інституту з навчальної роботи (нині ректор) Володимир Кравець. Зрештою, «скандальну» роботу оцінили на «добре» і... перенесли «традиції» на наступний рік. Під час чергового захисту та сама І. Данилюк виявила вже понад десять таких «наукових витворів», але ректорат, керівництво факультету підготовки вчителів початкових класів знову одягли маски незрячих і глухих, а по суті, співучасників цього лицедійства.

Не знайшовши правди у стінах рідного інституту, «ненормальна викладачка» спробувала апелювати до правосуддя: касети з магнітофонними записами, власні свідчення і докази вона подала до Тернопільської обласної прокуратури. В ході розслідування з'ясувалося, що понад 30 дипломних робіт мають копії, а 94 (захищені протягом 1986–1991 років) разом з протоколами їх захистів кудись зникли. Більш як сто студентів підтвердили те, що окремі викладачі вимагали від них хабарі грішми, коштовностями, одягом і т.ін. Зрештою, троє доцентів інституту все-таки постали перед судом, який розпочався наприкінці минулого року (решті підозрюваних вдалося уникнути кримінальної відповідальності, бо отримані ними хабарі були «відносно невеликі»).

Здавалося б, «кримінальна справа» Тернопільського педагогічного інституту мала б потрясти Україну і насамперед — Міністерство освіти. І Міносвіти на газетні публікації, депутатські запити реагувало. Але як? З подання слідчого обласної прокуратури старшого радника юстиції Л. Кутасевича міністрові освіти П. Таланчуку 20 листопада 1992 року дізнаємося: «Для усунення порушень навчального процесу на факультеті підготовки вчителів початкових класів прокуратура Тернопільської області протягом 1992 року двічі направляла листи в Міністерство освіти України з вимогою перевірки дотримання порядку написання, рецензування, захисту і збереження курсових та дипломних робіт; оцінки дипломних робіт, які не можна було допускати до захисту; оцінки дій адміністрації вузу... За цей період до прокуратури області приїздили комісії з міністерства на чолі із заступником міністра освіти В.П. Гондюлом, але всі ці питання залишилися ними не вирішеними...»

Щоправда, Л. Кутасевича згодом усунули від розслідування цієї кримінальної справи. А викладачів, котрі виступили проти зловживань у педінституті, почали переслідувати за критику: доцент Михайло Чорнописький «полетів» з посад завідувача кафедри української літератури і голови профспілки тільки за спробу на засіданні профспілкового комітету дати справедливу оцінку фактам хабарництва у педагогічному навчальному закладі; професор Афанасій Ломакович, голова інститутського осередку «Просвіта», розпрощався з посадою проректора з наукової роботи, аби також не підтримав «ректорської лінії»; доцента Ірину Данилюк оголосили «ворогом трудового колективу»...

А тим часом ректор Володимир Кравець гостинно розчиняв інститутські двері перед колишньою компартійною номенклатурою. Теперішні начальник відділу кадрів, проректор з адміністративно-господарської частини, голова профспілки гартували свій «педагогічний талант» в обкомівських кабінетах. І традиція ця, до речі, також давня: якщо відмінників направляли у «глухі» села, то аспірантські вакансії, викладацькі посади, як правило, займала «посередність», «сірість», «бездарність», що пройшла вишкіл лакейства в комітеті комсомолу, студентському профкомі або й на заочному відділенні з його купленими екзаменами і вкрадениними дипломами. Про дух і атмосферу, які панують у Тернопільському педагогічному інституті, свідчить і те, що лише під тиском громадськості і тільки у цьому році тут відкрито кафедру історії України, а кафедри українознавства не створено й досі.

ЧОМУ ДОЦЕНТА, ЯКА ДОМАГАЄТЬСЯ СПРАВЕДЛИВОСТІ, ОГОЛОСИЛИ «ВОРОГОМ ТРУДОВОГО КОЛЕКТИВУ»

Нинішнього року перед вступними іспитами працівники правоохоронних органів затримали в місті продавця фахових тестових завдань з «Біології», зміст яких цілком збігся з тими, що були «за сімома замками» в сейфі ректора педагогічного інституту. Але згодом цей доказ з кримінальної справи... зник. На щастя, залишилися копії, протокол звірки, свідки... Розмірковуючи над цим фактом, я ставлю собі запитання: чи не забагато таємничих «зникнень» для однієї справи? Дипломні роботи, тести, спроби стерти «ненароком» магнітофонні записи, коли І. Данилюк віддала їх до обласного управління внутрішніх справ... Дивно, як досі не зникли люди — свідки всіх цих принизливих, дешевих, примітивних злодіянь?

Цього літа своєю увагою Тернопіль удостоїв міністр освіти. Проте на прохання тимчасової депутатської комісії міськради, створеної для перевірки фактів хабарництва в педінституті, зустрітися з приводу спільної болючої проблеми Петро Михайлович відповів, що під час поїздки він має іншу мету. І... відвідав педагогічний інститут, де виступив з промовою про велику й відповідальну місію сучасної освіти. А за «чесне й благородне» виконання ректором вузу В. Кравцем цієї ролі того ж літа підписав з ним контракт. Знехтувавши зверненням 43 депутатів Верховної Ради до найвищих ешелонів влади з проханням розібратися остаточно в ситуації, що склалася в Тернопільському педагогічному інституті.

А народний суд, до речі, знову направив скандальну кримінальну справу до прокуратури. На додаткове розслідування.

І знову все — по третьому замкненому колу.

Володимир КОЛІНЕЦЬ,
народний депутат України, колишній викладач Тернопільського педагогічного інституту.

Прокоментувати ситуацію, що склалася у Тернопільському педагогічному інституті, ми попросили заступника міністра освіти Валерія Гондюла:

— Протягом минулого року в Тернопільському педагогічному інституті працювали комісії Міністерства освіти. Вони виявили серйозні недоліки в організації та виконанні курсових і дипломних робіт на факультеті підготовки вчителів початкових класів, порядку їх обліку і зберігання. Ряд робіт рецензенти і державні екзаменаційні комісії недостатньо вимогливо оцінювали. Це стало можливе через відсутність в інституті, й зокрема на факультеті, дійової системи контролю з боку керівників деканатів, кафедр, ректорату за станом навчально-виховного процесу у студентів-заочників. Міносвіти наказом від 10 вересня 1992 року суворо попередило ректора Тернопільського педінституту В. Кравця і зобов'язало його усунути недоліки, посилити вимогливість до кадрів. Звільнено з посади заступника декана факультету підготовки вчителів початкових класів, на ряд викладачів накладено дисциплінарні стягнення.

Дійсно, «головні дійові особи» — Наумчук, Король, Дзюбенко — досі не звільнені з роботи. А що вину їхню на сьогодні органи правосуддя не довели, то справу Тернопільського інституту народний суд повернув для додаткового розслідування до прокуратури.

У грудні минулого року Міжгалузевою комісією, до складу якої ввійшли 27 висококваліфікованих викладачів України, було проведено дострокову атестацію цього інституту. Результати її перевірки такі: 90 відсотків студентів отримали позитивні оцінки за виконання державних контрольних завдань і підтвердили дані ректорських перевірок. Понад 80 відсотків респондентів під час анкетування позитивно оцінили свою готовність до роботи в системі освіти. Близько 70 відсотків керівників районних управлінь освіти, шкіл, методкабінетів схвально відгукнулися про якість підготовки випускників Тернопільського педінституту. Тому цей навчальний заклад атестовано за всіма показниками. Якби результати перевірки були протилежні, ми мали б цілковите право не підписати цього року контракт із ректором В. Кравцем. Але колектив своєму керівнику довіряє: 13 березня 1990 року із 7 претендентів було обрано ректором саме В. Кравця. У квітні цього року колектив звернувся до Міносвіти, Президента за підтримкою ректора. Виконуючи протокольне доручення Кабінету міністрів, ми уклали контракти з усіма керівниками вищих навчальних закладів, в кого не закінчився термін обрання. До того ж, вину ректора Тернопільського педагогічного інституту судом не доведено. А Міністерство освіти поки що не має повноважень органів правосуддя.

Попри все, ми постійно тримаємо під контролем діяльність цього вищого навчального закладу. Не так давно, 20–23 вересня, в інституті працювала спеціальна комісія Кабінету міністрів. Висновки знову ж таки позитивні.

Кілька суто суб'єктивних міркувань. Факти «хабарництва», про які йдеться в публікації, виявлені на заочній формі навчання. На мій погляд, ця система навчання своє віджила. Якщо проаналізувати склад заочників 60–70-х років, то це переважно — 30–40-річні студенти, які працювали за фахом і потребували лише теоретичного забезпечення своїх навичок. Але наприкінці 70–80-х років заочна форма навчання стала пристанищем для тих, хто не пройшов за конкурсом на стаціонар. На сьогодні ця система справді потребує інших підходів. Особисто я вбачаю в заочному навчанні варіант дистанційної освіти, тобто задоволення суто індивідуальних інтелектуальних потреб. Тому вона має бути платна.

Від редакції

Усі крапки над «і» в цьому «педагогічному детективі» зможе розставити тільки суд. Але... Щоб дати читачеві уявлення про те, як ведеться слідство і на чий млин при цьому ллється вода, наведемо лише один факт.

Недавно суд знову повернув прокуратурі справу на доопрацювання. Прокурор області Богдан Ференц прокоментував це так: «Однією з основних підстав направлення вказаної справи для проведення додаткового розслідування стало порушення слідчими статті 19 Кримінально-процесуального кодексу, а саме те, що обвинувачуваній О.Дзюбенко не були вручені процесуальні документи в перекладі на російську мову, оскільки українською мовою вона не володіє. Під час додаткового розслідування зроблено переклад з урахуванням податкового прибутку. З бюджетних коштів виплачено 160 тисяч карбованців»(у версії ц.р. — Ред.)

Аргумент цей справді був би переконливим, якби доцент Дзюбенко не працювала в Тернопільському педагогічному інституті з 70-х років. Якби доцент Дзюбенко не була співавтором україномовної «Читанки». Якби доцент Дзюбенко неодноразово не виступала науковим керівником дипломних і курсових робіт на теми порівняльної характеристики української та російської орфографії.

Отже, велике театралізоване дійство довкола Тернопільського педагогічного інституту триває.

ГОЛОС УКРАЇНИ

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Газета виходить з 1 січня 1991 року

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в.о.заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

♦ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
♦ Рукописів не повертаємо.
♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Зам. 0311245.

Газету набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».